

Рôкъ XII. Скрентонъ, Па., Четверъ 14-го Сѣчня, 1904. Число 2. — Vol. XII. Scranton, Pa., Thursday, January 14, 1904. No. 2.

ПАМЯТАЙТЕ на „Народный Фондъ въ Америцѣ“.

Збирайте, складайте и присылайте жертвы разомъ зô списомъ жертвователѣвъ (чеки або моніордеры выписаний на имя касіера: John Glowa, Excelsior, Pa.) пôдъ адресою:

Narodnyj Fond, P. O. Box 108,
Jersey City, N. J.

Такъ само замовляйте (роз. за готôвку)

РУСКЙ МАРКИ НАРОДНЙ

и пишѣть по нихъ пôдъ адресою:

Narodnyj Fond
P. O Box 108.
Jersey City, N. J.

Чеки або моніордеры выписуйте на имя касіера: John Glowa, Excelsior, Pa. а посилайте на адресу:

Narodnyj Fond, P.O. Box 108,
Jersey City, N. J.

Доходъ зъ марокъ такожь иде на Фондъ Народный въ Америцѣ! Рускй марки приліпляйте на паперѣ листовъ, на біляхъ, ковертахъ и посткартахъ такъ въ Америцѣ якъ и до краю. На листахъ и посткартахъ приліпляйте народнй марки на другôй сторонѣ, бо на фронтѣ дае ся амер. марку почтову! Кому лежить на серци будучнôсть амер. Руси, той що мѣсяця зложить якусь жертву на „Народный Фондъ“.

О. Ник. Пôдгорецкій,
секр. Народ. Фонду.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Сѣчень.

14	Ч.	Обрѣзане. Новый Рôкъ
15	П.	Сильвестръ [Пред. Просв.]
16	С.	Малахій и Гордій
17	Н.	Соборъ 70 Апост.
18	П.	Навечерів Богоявленія
19	В.	Богоявлене
20	С.	Соборъ св. Іоана Крест.

— НА САМЪ Новый Рôкъ лат. згорѣли въ Ансоніи, Конн. при головнôй улици Main str. два богатй склепы жидôвскй. Огонь занявъ ся въ склепѣ, въ котрôмъ мѣстивъ ся банкъ, окрещеный проворнымъ жидкомъ „polsko-ruski“. Ходить чутка, що огонь пôдложено.

— ВЪ ПАСЕЙКУ, Н. Дз. айрискій біскупъ хотѣвъ дорогою процесу вôдобрати цминтарь рускôй греко-кат. корпорації им. св. Петра, однакъ ему ся не удало, а головно тому що анѣ лат. біскупъ его не посвячавъ, анѣ та корпорація лат. біскупа не узнавала анѣ не узнае за свого зверхника духовного.

Найбôльше потрудили ся въ тôй оборонѣ: Ю. Кмецъ, Ник. Хитра, Мик. Дудащикъ.

— ПИШЕ намъ п. Д. Ґерентъ зъ Ню Бритейнъ, Конн., що у нихъ дуже зимно и снѣгъ упавъ великій. Робота иде слабо. Робить по 3 до 5 днѣвъ въ тыждни. Кромѣ сего въ декотрыхъ шапахъ постягали платню робôтникамъ.

— РИМСКА часопись „Tribuna“ доносить, що оденъ робôтникъ, занятый при закладаню електричныхъ дротôвъ у спальни померщого папы Львва XIII. найшовъ въ стѣнѣ пôдъ макатами штучный отвôръ, рôдъ шафы, а въ ньому кôлька недбало звязаныхъ мѣшкôвъ золотыхъ грошей, въ сумѣ 1 міліонъ 850 тысячь долярôвъ. Отже папы римскй, наслѣдники св. Петра, люблять такожь золото.

Забуваютъ мабуть, що святый Петро не мавъ нѣчого, а коли й мавъ, роздававъ бѣднымъ.

— КОЛИ женщина е найкрасшою? Оденъ зъ англійскихъ дневникôвъ доказуе, щô найбôльше интересною и найгарнѣйшою е женщина въ вѣцѣ мѣжь 30 и 40 лѣтъ. Зъ исторіи звѣсно, що Клеопатра мала 30 лѣтъ, коли причарувала до себе могутного Антонія. Аспазія мала 36 лѣтъ, коли побѣдила Перікля своею красою. Анну австрійску въ 38. роцѣ житя уважано за найкрасшу женщину на земли. Панна Марсъ була чаруючо гарна въ 45 роцѣ житя а п-ѣ Рекамі въ 40 роцѣ. Бачимо зъ того, що туга женщины за молодыми лѣтами, коли переступить 30 рôкъ житя, не всегда оправдана.

РОЗМЕТЪ ВЪ ОБЩЕСТВѢ выносить сего мѣсяця $1.63; всѣхъ членôвъ числить 1574.

— СУДЪ повѣта Лоѕернъ немовь на злôсть майнерамъ, именувавъ майнерскимъ инспекторомъ зненавидженого ними ексъ-шерифа Мартіна, котрый вславивъ ся жорстокими подвигами пôдчасъ страйку углекопôвъ въ Латімеръ, Па. Сей сумнои славы герой поубивавъ тодѣ богато страйкерôвъ, а мѣжь ними, якъ звѣсно, найбôльше Русинôвъ, Полякôвъ и Словакôвъ.

Мѣсцевй орґанізаціи майнерôвъ внесли противъ тои номінаціи енерґічный протестъ.

— РОБОТА въ Ансоніи, Конн. иде теперь дуже лихо; роблять по два до три дни въ тыждни. Може познѣйше троха ся поправить.

Тутешный найбôльшій царославный подвижникъ дававъ посвячати свою корчму и галю. На тôмъ великôмъ торжествѣ бувъ такожь господинъ Латка зъ Ню Йорку.

ц. т.

— ДѢЛО божевôльного. Пôдчасъ коли парохъ римокатолицкого костела въ Каскадъ, Айова, кôнчивъ оногды богослужене, приступивъ до вôвтаря якійсь чоловѣкъ и пробивъ его ножемъ. Убійникъ, якъ опôсля показало ся, е недужимъ на умѣ и недавно выпущено его зъ дому божевôльныхъ. Священикъ боре ся зô смертію.

— НЕЗВЫЧАЙНЫЙ фальшôвникъ монетъ перебувае вôдъ кôлькохъ тыжнѣвъ въ Станиславôвскôй слѣдчôй вязницѣ. Є нимъ 22-лѣтный сынъ ходачкового шляхтича зъ Березницѣ шляхотскои пôдъ Калушемъ (въ Галичинѣ), Михайло Новицкій, обжалованый о пôдроблюване 5 коронôвокъ.

Передъ 5 тыжнями явивъ ся Новицкій въ торговли Ґлятштайна въ Калуши и зажадавъ календаря. Коли ему календарь подали, давъ Ґлятштайнови 5 коронôвку, котрои вага выдала ся купцеви пôдозрѣлою. Повѣдомлена про се власть выслала на мѣсце, комісію, котра найшла въ шафѣ укрыту скриню зъ формами и знарядами, що служили до фальшованя пятикоронôвокъ. Найдено такожь 3—4 пятикоронôвокъ удачныхъ, вылятыхъ зъ олова, але богато було неудачныхъ. При особистôй ревізіи найшла комісія у Новицкого ще 2 зашити въ сорочку пятикоронôвки. Всѣ прилады и формы зробивъ собѣ Новицкій самъ. Вôнъ е стельмахомъ и того ремесла научивъ ся такожь самъ. Взагалѣ се чоловѣкъ незвычайно способный. Самъ научивъ ся читати и писати, самъ научивъ ся ремесла, а маючи 12 лѣтъ самъ зробивъ собѣ роверъ („байсиклъ“).

— БОГАТЙ нуждарѣ. Въ бейзментѣ старого деревляного дому, въ убогôмъ, вогкôмъ и зимнôмъ покоѣку въ Ню Йорку померла недавно 86-лѣтна вдовиця. Марія Оливеръ. Якъ опôсля показало ся, померла зъ голоду и нужды, бо коли занедужала, не мала анѣ одного приятеля, нѣкого зичливого собѣ, хто-бы доглянувъ еѣ пôдчасъ недуги, нагодувавъ и подавъ лыжку воды. Коли сусѣды дôзнали ся про еи смерть и дали знати властямъ, поліція перешукала мешкане померщои и найшла въ ложку 250 тысячь долярôвъ готовыми грôшми а въ друге стôлько въ цѣнныхъ паперахъ. Стара скупендяга мала отже чверть міліона долярѣвъ, а жила и сконала якъ песъ.

Коло Дерби, Конн. въ мѣсцевости Huntington, найдено въ нужденнôи хатынѣ трупа звѣсного скупаря Крафолта, а коло него 50 тысячь долярôвъ готового гроша. Сей такожь тиснувъ грошики, щадивъ, ажь перещадивъ и.... вмерь зъ голоду. Яке жите, така смерть. — Передъ кôлькома днями померь въ Омега, Неб. Джанъ Вокеръ, жебракъ, котрый цѣле жите ходивъ по жебранôмъ хлѣбѣ. Теперь показало ся одначе, що бувъ вôнъ дуже богатымъ жебракомъ. Именно за латками и прищѣпками его старои одѣжи, зъ котрою нѣколи не хотѣвъ розлучити ся, найдено 25 тысячь долярôвъ въ банкнотахъ.

И сей бувъ не лѣпшій!

— ПОСЛѢДНЙ морозы, що такъ тиснули кôлька днѣвъ зъ ряду, не зъ одного вытисеули душу. Обчисляють, що въ цѣлыхъ Сп. Державахъ замерзло въ тôмъ часѣ около 120 осôбъ. Найстаршй люде не затямили такои студени.

— НА ГРЕЦКИХЪ водахъ коло Итаки зъударили ся пôдчасъ густои мраки два грецкй пароходы „Тильоресъ“ и „Ассосъ,“ при чôмъ першій зъ нихъ такъ бувъ ушкодженый, що сейчасъ потонувъ. Пятьдесять осôбъ втратило жите наслѣдкомъ сеи катастрофы.

— БУЗЬКО перелетѣвъ понадъ хату члена Союза Мих. Хрѣна и принѣсъ ему сына котрого назвали Стефаномъ. Родичѣ и сынъ здоровй. Дай Боже, щобъ выховали сына на свою потѣху и потѣху Руси.

— ПОСПѢШНЫЙ поѣздъ зелѣзницѣ „Ракъ Айландъ & Песифікъ“ наѣхавъ коло Топеки, Канс. на потягъ товаровый и розбивъ ся на трѣски. Погибло при тôмъ 17 подорожныхъ, а 26 понесло тяжке калѣцтво.

(71)

Листъ изъ старого краю.

Процесъ редактора „Гайдамаковъ.“

Якъ звѣстно, въ Австріи нема повнои свободы пресы, бо хочь нема „предварительнои цензуры“, якъ въ Росіи, де кожда рукопись передъ вôдданемъ до друку мусить бути передана до перегляду ценюора, котрый рѣшае, чи можна еи друкувати, чи нѣ, але за те есть конфіската, то значить, що кожда ґазета и брошура по надрукованю иде пôдъ оцѣнку прокураторіи, котра мае осудити, чи вôльно еи розширяти, а коли прокураторія добачить ся въ ґазетѣ чи брошурѣ якои провины, то конфіскуе еи, т. е. забороняе ширити, а цѣлый накладъ забирае и нищить.

Такій законъ обовязуе въ цѣлôй Австріи, але не всюды однаково його выконують. Найменьше строго обходить ся зъ ґазетами прокураторія вѣденьска (менѣ самому доводило ся друковати въ вѣденськихъ ґазетахъ рѣчи, якй въ Галичинѣ певне були бы сконфіскованй), а вже найбôльше строго вôдносить ся до друкованого слова прокураторія галицька, а властиво шляхотсько-польська прокураторія въ Галичинѣ, бо треба знати, що въ Галичинѣ пôдпадають конфіскатѣ лише руськй и пару польськихъ поступовыхъ ґазетъ, а ґазеты всепольськй и шляхотськй тѣшать ся повною безкарностію.

Руськй ґазеты найбôльше конфіскуеть ся за пôдбурюване противъ другои (т. е. польськои) народности та противъ поодинокихъ клясъ и верствъ суспôльности (т. е. противъ польськои шляхты, урядниковъ и т. д.), а пôдъ сю формулку пôдтягае прокураторія все, що лишь напишеть ся про польську шляхту та про еи льокаѣвъ — галицькй уряды, хочьбы се була найчистѣйша правда. За те шляхотсько-польськй ґазеты можуть собѣ выписувати безкарно найбезличнѣйшй лайдацтва на руській народъ, кпити зъ тыхъ, кого вôнъ шануе, высмѣвати його бувальщину и теперѣшнôсть, глузувати зъ його мовы и літературы, и за те имъ абсолютно нѣчого не станеть ся, и не було ще выпадку, абы польську ґазету сконфіскували „за пôдбурюване противъ руськои народности“, хочь польськй ґазеты сто разôвъ бôльше, и то самои найбезличнѣйшои неправды выписують на Русинôвъ, нѣжь Русины на Поляковъ.

Въ Австріи истнуе міністерське розпорядженe, котре приписуе выточувати редакторови процесъ за кожду сконфіскованy статю. Отсе розпорядженe лежало собѣ десь въ урядовôмъ поросѣ, и нѣколи зъ него не роблено ужитку, тымъ бôльше, що прокураторія, особливо въ Галичинѣ конфіскуе дуже часто зовсѣмъ безъ раціи, отже процесъ програла бы.

Ажь въ боротьбѣ зъ руськимъ народомъ пригадала собѣ львôвська прокураторія міністерське розпорядженe и обжалувала Михайла Петрицкого, редактора тыждневника „Гайдамаки“, за сконфіскованй статѣ, звернені противъ польськои народности и польськои шляхты. Бувъ се першій того рода процесъ въ Австріи.

Я не подѣляю переконань п. Петрицкого, котрый есть руськимъ шовіністомъ подôбного рода, якъ польськими шовіністами суть „всеполяки“, зъ тою лише рôжницею, що коли „всеполяки“ суть шовіністами, абы Русинôвъ спольщити, то шовінізмъ п. Петрицкого мае за цѣль ратувати Русь вôдъ того спольщеня, значить ся, шовінізмъ п. Петрицкого есть бôльше благородный и оправданый; але всякій, хто лише хоче свободы, безъ рôжницѣ на свои переконаня, мусить обурити ся на ту безличнôсть, зъ якою львôвська прокураторія взяла ся до п. Петрицкого. Бо або рôвна мѣрка для всѣхъ, а тодѣ належало бы конфіскувати также усѣ статѣ польськихъ ґазетъ противъ Русинôвъ, а за кожду сконфіскованy статю безъ огляду на еи змѣстъ обжаловувати редактора, або позволити усѣмъ писати, що имъ подобаеть ся... И въ иньшôмъ, меньше здеморалізованôмъ краю, все дневникарство повинно бы обурити ся на поступоване прокураторіи зъ п. Петрицкимъ, але въ насъ..., въ насъ польськй ґазеты не могли скрити своеи радости, що „гайдамака“ пôде до криміналу, а навѣть тыхъ пару поступовыхъ ґазетъ польськихъ, якй по тихо обурювали ся на лайдацтво прокураторіи, промовчали справу, лякаючи ся зô стороны шовіністичнои пресы закиду „народнои зрады“, бо въ польськихъ „патріотôвъ“ называеть ся народною зрадою признати Русинови слушнôсть.

Въ цѣлôй той справѣ було яснымъ якъ сонце, що прокураторіи и польськôй суспôльности холить о се, абы п. Петрицкого всадити до арешту. П. Петрицкій вносивъ, абы його справу передати якомусь судови поза Галичиною, бо справа така, що польській судъ въ Галичинѣ не може бути обективный, але вплывы Поляковъ сягають ажь до Вѣдня и його внесене вôдкинено. Склало ся такожь такъ (певне не припадково!) що судями присяжными були самй Поляки, котрй навѣть не розумѣють по руськи, що ствердили самй, просячи о вôдчитане акту обжалованя такожь по польськи. Розправа переводила ся „по галицьки“, внесеня обороны судъ вôдкидавъ, а по переведенôй розправѣ присяжнй судѣ потвердили всѣми голосами питане що-до пôдбурюваня противъ польськои народности, въ наслѣдокъ чого п. Петрицкого засуджено на 3 мѣсяцѣ арешту. Вôнъ внѣсъ вправдѣ зажалене неважности до Вѣдня, але не треба забувати, що польськй урядники и тамъ сильно заступленй и ще готовй йому кару пôдвысшити.

Такъ то выглядае найновѣйшій способъ боротьбы польськихъ шовіністôвъ противъ руського народа. Не богато мабуть мине часу якъ доля п. Петрицкого стрѣтить котрогось другого руського редактора...

Процесы противъ гр.-кат. духовеньства.

Польськй шовіністы хапають ся такожь другихъ способôвъ. Де въ селѣ е латинники руськои народности, котрыхъ вони хотѣли бы переробити на Поляковъ, противъ чого выступае гр. кат. духовенство, тамъ укладаеть ся доносы на духовенство, будьто бы воно ображало римсько-кат. церковь. Хочь неправдивôсть тыхъ доносôвъ есть усе майже очевидна, то суды ведуть розправу такъ, що руськихъ попôвъ засуджують на меньшй або бôльшй кары. Такихъ выпадкôвъ було вже кôлька. — Найновѣйша розправа вôдбула ся недавно въ Золочевѣ противъ о. Петровського зъ Рикова. Тутъ прокураторія ужила такои хитрости, що абы ослабити зôзнаня свѣдкôвъ на корысть о. Петрицкого, обжалувала ихъ о неправдивй зôзнаня. Ообсля те обжалованe може показати ся й зовсѣмъ безосновнымъ, але поки-що осягнено цѣль, бо засуджено о. Петровського на мѣсяць арешту...

При тôмъ треба пôднести, що якъ-разъ латинськй ксьондзы выговорюють несотворенй рѣчи и на руську народнôсть и на гр. кат. обрядъ, а хочь про се доносять ґазеты, то прокураторія ихъ не чѣпае, и анѣ одинъ волосъ зъ головы имъ не спаде.

Однымъ словомъ — живемо въ краю, де найвысшій законъ, то самоволя польськои шляхты и польськихъ шовіністôвъ.

22 грудня 1903. **М. Л**

Сей образокъ представляе памятникъ о. А. Бончевского, якій посвячено дня 1-го Януара 1904 въ Ансоніи, Конн. Рускій Народный Фондъ въ Америцѣ выдрукувавъ сей образокъ своимъ коштомъ на твердôмъ папери (такъ, що можна его оправити въ раму) и продае по цѣнѣ 10 центôвъ за штуку.

ДОПИСИ.

Зъ Лемкôвщины.

У насъ часы еще осѣннй: свѣтъ зеленѣе ся, часомъ перепаде снѣгъ, часомъ дощь и зновь погода. Тôлько вѣтры часами зрывають ся дуже сильнй. Полудневй вѣтры страшно у насъ сильнй, если бы въ Америцѣ були такй вѣтры сильнй то бы и гавзы не въ однôмъ мѣсци покотили ся зъ вѣтромъ. Озимины красно зеленѣють ся. На людей о стôлько лекше, що неодѣвають ся въ тяжкй одяги и всюда лѣпше и приемнѣйше перейти. Коли часъ лагôднѣйшій безъ снѣгу и морозу ярмарки отвирають ся, люде будять ся якбы зô сну та веселѣйше кождому на серци, бо бодай о соль та о свѣтло лекше буде. Леникъ того року Богъ зародивъ то и прядива е не скупо, люде не мають коли пружнякувати: прядуть, мыкають ниточку за ниточкою абы було на сорочку свое полотно, якъ нашй жѣнки говорять: бодай то було свое полотно не купча рянда.

Бувшій у насъ вахмистръ жандармеріи Михаилъ Бабякъ, вôдъѣхавъ вôдъ насъ 7 Децембра, десь коло Кракова осадовить ся. Селяне жалують за нимъ бо бувъ добрый чоловѣкъ и щирый Русинъ; въ Недѣлю и свято до церкви учащавъ на богослуженя, а хотяй то строга жандармска служба прецѣнь нѣкому недокучивъ, а въ потребахъ давъ дораду и одраду. Теперь на его мѣсце прійшовъ другій, также Русинъ.

Міністерство теперь затвердило, щобы почтарѣ непринимали листôвъ безъ оплаты. Теперь хто хоче листъ до Америки писати, то мусить его оплатити, бо инакше остане ся на першôй почтѣ.

У одного господаря мерли дѣти, нехтѣли ховатись: пожие два роки пôвтора и умерае. Народилось четверте, окрестили. Доберали и кумôвъ, абы скорше ховало ся. Принесли кумы изъ церкви домôвъ тото хресня. Кума котра несла дитину вôдъ кресту изъ церкви то не понесла до хаты черезъ дверѣ, але каже до кумы (до матери): „Кумо безъ вôкно дѣтину возте, бо такъ ся скоре буде ховало“. И такъ зробили. Хотяй въ той часъ зимно було, а мусѣли вôкно вôдняти и черезъ вôкно дитину до хаты взяти.

Въ селѣ Маластовѣ померъ священикъ дуже старенькій, неможь ему було зрозумѣти при богослуженю, а до конця самъ всѣ требы робивъ, нехотѣвъ сотрудника. Померъ 5. Децембра.

Бувъ ту неприемный гôсть въ Роздѣлю дня 12. Децембра въ Суботу рано о 6-ôй годинѣ. Постерунокъ где перше жандармы мешкали бувъ за два мѣсяцѣ порожный, а теперь спровадивъ ся жандармъ зъ фамілѣею и правѣ що тôлько всѣ рѣчи спаковавъ навить пакунки ще були въ соломѣ поокручанй а решта по баксахъ и такъ всѣ рѣчи теперѣшному постенфірови, погорѣли. Та ще було байка, бо той дôмъ бувъ на американьску моду будованый покрытый бляхою, то тôлько самъ згорѣвъ, хотяй були близько домы на якй 3 сяжнѣ коло того дому. Дôмъ бувъ власный Василя Бубняка, котрий е въ Америцѣ. Шкода выносить зô всѣмъ до двацять сячѣ.

Часы ту тревають безъ снѣгу до 13 Децембра досыть лагôднй. Ярмарки отвераються ся, люде радй бы гандель провадити на прокормлене своея родины, бо молотьба тогорôчна показала убогй часы. Суть такй ґаздове, що тôлько не намолотили, що высѣяли; зеренце - збôже подорожѣло пшениця по 4 короны и 60 гелерôвъ, жито 3 короны 60 гелер., кукурудза 3 короны, картофлѣ 1 корона 40 гелер., проче якъ и перше було.

Роздѣле дня 13. Децембра 1903.

Анд. Пижь.

Зъ Berrysburg, V. Wa.

Чую, що коло твердого угля робота зле иде и люде бѣдують. Але щожь коли нашй люде такъ навченй, щобы тôлько сидѣти разомъ хочь бы и безъ роботы. На нашôмъ плейзѣ робить день и нôчь. Навить на Christmas робили майны. Але нашихъ Русинôвъ нема тутъ тôлько пятьохъ а решта все Хорваты, Мадяры, Италіяны и Москалѣ. Въ недѣлю тутъ сумно бо треба въ хатѣ сидѣти — церкви тутъ нема. Готелѣвъ такожь нема, але люде якъ достануть пейду, то ордерують собѣ напôй а якъ дохоплять ся ґалона то и до роботы не идуть по два до пять днѣвъ. Неразъ при пiятицѣ и побють ся. На Christmas порѣзали

ся Мадяры ножами, при чѣмъ покалѣчили и одного Русина, Гната Кудлика.

А. Артимъ.

Зъ Прайсвилъ, Па.

Въ ночи зъ 1-го на 2-го Януара прийшовъ до твердо-уніятского тутешного готельника Ю. Ферія якійсь чоловѣкъ. Въ готелю не було вже нѣкого. При піятицѣ и розмовѣ, въ котрой незнакомый хваливъ ся, що знае Ферія, що служивъ въ американьскôмъ войску и т. д. — зойшло имъ ажь до 3-ои въ ночи.

Ф. взявъ грошѣ и револьверъ зза бары и хотѣвъ ити на гору спати. Тогды незнакомый ставъ ся просити на нôчь и Ф. ему не спиравъ — казавъ ему ити на гору, але незнакомый не хотѣвъ ити впередъ тôлько оставъ ся зô заду. Видячи, що тутъ щось не добре, Ф. положивъ назадъ грошѣ и револьверъ на свое мѣсце и казавъ незнакомому выносити ся зъ готелю. Бачучи тое незнакомый, ударивъ Ф. желѣзною кулею такъ сильно въ голову, що той поваливъ ся на землю. Але грошей не вспѣвъ вкрасти, бо на щасте жѣнка Ф. збудилась и наробила крику, въ наслѣдокъ чого бомъ утѣкъ. Нехай се буде пересторогою для готельниковъ, щобы зъ жадными незнакомыми не вдавались въ приязнь особливо въ ночи.

Єсть тутъ у насъ оденъ царославный готельникъ, що кождого намавляе, щобы приставъ на царославіе (навѣть и мене намовлявъ) та хвалить ся, що буде тутъ ставити царославну церковь. Той неборачиско таку тверду вѣру тримае, що робивъ у себе баль зъ Поляками зъ 31 Дец. на 1-го Януара (пятницю) ажь до 5-ои годины рано. Справдѣ дуже по твердому, по царославному.

Ст. С.

Зъ Yorkville, O.

Минувшого року въ Августѣ основали мы тутъ Р. Н. Союзъ, але знайшовъ ся оденъ чоловѣкъ, що ставъ вôдмовляти другихъ вôдъ „Союза"—знайшли ся и такй, що его послухали.

Але щожь стало ся дальше? — Якъ кажуть, бѣда не спить — такъ само стало ся и тутъ, бо въ 3 дни по засланю деклярацій до уряду „Союза", одного зъ тыхъ вôдмовленыхъ членôвъ забило, черезъ що его родина не достала жадной запомоги а и его самого майже не було за що поховати.

Такъ выходять звычайно тй люде, що не слухають свого здорового розуму або щирои рады другихъ людей. Але слухають намовы тыхъ, котрй задля своеи личнои цѣли абс примхи готовй кидати болотомъ и на найлѣпшу рѣчь.

А. Стахнякъ,
Ив. Ставько,
Ив. Іжовскій.

Зъ Calgary, Canada.

Мѣжь Медисинъ Гетъ а Калґарі теперь зима дуже мягка. Снѣгу мало а морозы бувають лишь ночами и то невеликй. За те въ Новембрѣ було досить зимно. Оденъ Русинъ, К. Смолякъ, що робивъ зô мною на колѣѣ вôдморозивъ собѣ ухо.

Зъ арешту въ Калґарі утѣкъ оденъ чоловѣкъ, що бувъ засудженый на смерть. Мали ему вôдобрати жите 15-го Децембра, але хтось пôддавъ ему 2 револьверы, при котрыхъ помочи вôнъ обезоруживъ сторожѣвъ, самъ сѣвъ на приготованого собѣ коня и утѣкъ въ безвѣсти. Поліція шукае за нимъ та посуджуе его брата, що то вôнъ допомôгъ ему утечи.

Оденъ Русинъ укравъ гендкару зъ каргавзу и ѣхавъ на нѣй зъ 4 милѣ; але надôйшовъ тренъ, то вôнъ покинувъ гендкару а самъ пôшовъ пѣшкомъ. Розумѣе ся, що тренъ розбивъ гендкару а Русина спôймали и всадили до арешту.

При сѣй способности прошу Русиновъ зъ Едмонтонъ, щобы менѣ донесли ласкаво, чи е ще добрй лоты на продажь въ Едмонтонѣ и яка ихъ цѣна.

Й. Ластôвка,
Sec. Foreman, Tilley, Alta.

Зъ Allegheny, Pa.

Пишу вамъ, що оденъ тутешный Русинъ зъ Сяноцкого повѣту въ Галичинѣ покинувъ свою вѣру и перейшовъ на царославіе. Теперь намовляе и другихъ до того. Недавно тому въ однôмъ домѣ, де було досыть виски и пива, тримавъ вôнъ науку о тôмъ яка то царославна вѣра тверда а ганьбивъ нашу вѣру. Але не перевѣвъ нѣкого на свое тôлько одного дурненького, що прийшовъ зъ той науки до дому и собѣ зачавъ повтаряти слова премудрого апостола. Мушу зô встыдомъ признати, що той котрый давъ ся перевести то таки мôй селянинъ. Жаль дивити ся на такихъ людей, що не маючи свого власного розуму вѣрять першому лѣпшому дурисвѣтови и чуже хвалять а свого цурають ся.

Ив. Бурка.

Зъ Chicago, Ill.

Робота у насъ иде дуже лихо, много фабрикъ позамыканыхъ. Деякй тутешнй Русины не добре ся справують. Ходять въ пôстъ по польскихъ баляхъ, пють и т. д. и то не тôлько мущины, але що гôрше навѣть деякй дѣвчата.

М. Гурей.

Зъ Woodpecker, Alta. Канада.

Добрый Christmas.

Тутешный босъ купивъ собѣ виски за 11 доляровъ а заразомъ и бѣды на голову. Пивъ та пивъ цѣлый тыждень и до роботы не йшовъ. Я самъ мусѣвъ брати track range и молотъ та ити на секшенъ. Прийде вечеръ пытае мене босъ: — Джанъ, is the track all right? — я кажу: Oh, yes, the track is all right. То вôнъ знову за фляшку и каже: Джанъ напий ся. Я кажу, не хочу. Такъ пивъ за цѣлый тыждень ажь вконци приѣхавъ roadmaster и наганяе его. Той впавъ ему до нôгъ и каже по нѣмецкй: Ich werde nicht mehr Schnaps trinken. Але просьба не помогла нѣчого, мусѣвъ забрати ся. Вôнъ робивъ 20 лѣтъ на колѣѣ, але цента не мавъ на тренъ, тожь пôшовъ пѣшки нѣхто не знае куды. Ось якъ ему помогла горѣвка и Chirstmas.

Ив. Осьмакъ.

Зъ Whitford, Alta, Canada.

Тутъ въ Альбертѣ, а найбôльше на 57 Township-ѣ дѣють ся якійсь непорядки або непорозумѣня зъ нами.

1902 и 1903 року прийшли намъ кождому зъ Regina (Peгina) въ Assinibo-и письма и кажуть въ тыхъ письмахъ платити по $2 якоись таксы „на дорогу", за якійсь „шарварокъ" и то за 1902 рôкъ $2 и за 1903 $2. Сего по другихъ Township-ахъ нема. Тамъ где е Анґлікъ басомъ, тамъ нема оплаты, а мы бѣднй, що не маемъ на своимъ Township ѣ нѣ одного Анґліка, щобы бувъ басомъ. — то вѣдай за то намъ все приходить платити, бо не знаемъ вôдписати добре якъ ся тутъ дѣе коло насъ.

Мы радй-бъ робити дороги, а не платити, хиба на такôй пôдставѣ, що за тй згаданй грошѣ хтось прийде зъ Regin-и и намъ залагодить дороги где потрѣбно буде.

Въ австрійскôй державѣ були деруны, що вѣдай, абы цѣлый Божій свѣтъ зôйшовъ, — то не найдешь имъ пары, а и тамъ плачу на дороги, то и не знаю коли тую дорогу зроблять, лише вже иду готовою. Я гадаю, що кождый фармеръ, котрый заѣхавъ сюда зъ старого краю, то менѣ признасть сесю правду, що я тутъ пишу.

А тутъ на такой вôльнôй земли якъ Канада отъ що ся дѣе. Чи якъ мы будемъ платити, то хтось лѣпше намъ залагодить дороги якъ мы самй? Здае ми ся, що нѣколи! Отъ, щобы грошѣ взявъ — а кому въ головѣ дорога най си полагодить. Здае мы ся, що на нашôмъ „Township-ѣ" инджинеры не бôльше намѣряли землѣ, якъ по другихъ, чомужь намъ кажуть платити, а другимъ нѣ?

Чи такъ менѣ здае ся, чи то таки правда, що въ Канадѣ вольне право для кождого?

Мы зъ 57 Township-у не знаемо, що міністерія въ Отавѣ скаже, — чи платити на дороги и робити, чи лише робити а платити нѣ? Бо сесе дуже потрѣбно намъ знати.

Мы хочемо рôвнй бути зъ другими и робити дороги якъ другй, що передше прийшли сюда до Канады.

Чи може тогды инчй права були? а мы запôзно прийшли та не знаемъ тыхъ правъ и за то кажуть намъ платити, що запôзнили ся?

Стефанъ Ґудзоватый.

Зъ Balfour, N. D.

Цѣкавый выпадокъ.

Дня 10-го Децембра 1903 року Никифоръ Цимбалъ, скôнчивши свою роботу и повечерявши готовивъ ся спати. Сѣвъ на столецъ, закинувъ праву ногу на лѣву и взявъ обома руками за чобôтъ правои ноги, щобы его стягнути. Наразъ роздавъ ся трѣскъ правои ноги. Тй, що були въ хатѣ питають его, що се таке? Вôдказавъ, що не знае. Але незадовго показалось, що права нога зломилась высше колѣна. Пôсля того чоловѣкъ живъ еще тыждень а 17-го Децембра померъ, хотяй передъ тымъ бувъ зовсѣмъ здоровъ и мавъ доперва 26 лѣтъ. Зôставивъ жѣнку и двое дѣтей безъ всякихъ средствъ до житя. Походивъ зъ мѣсточка Богославіе, Киѣвскои ґуберніи.

А. Литвиненко.

Зъ Rices Landing, Pa.

Благоизвольте помѣстити тыхъ пару строкъ въ органѣ „Свобода":

Зачну съ тыми словами, съ роботовъ ся неможеме похвалити. Робота намъ пде не вельме добре; на цѣлой околици чрезъ три минулѣ мѣсяцѣ робитъ только 3—4 дни въ тыжни: Богъ знае якъ пойде на дале; ревря починае мерзнути, якъ замерзне такъ будемо цѣлкомъ безъ роботы. Насъ ту есть Русиновъ большимъ числомъ, но жаль Богу неможеме нияко ся соединити жебисме заложили себѣ братство и вступили до Союза! Но если пойде намъ робота май добре такъ надѣюсь что на будуще подамъ до нашего органу май яку веселу справу; если не заложиме новое братство хоть побольшиме наше братство въ Фридриктавнъ. Дай Боже! Братя Русины подаймо себѣ руки, приступайте до братства и до Союза, ибо тота есть май справедлива орґанізація въ Америцѣ. Въ Союзѣ есть лѣпшій порядокъ якъ то есть въ другихъ орґанізаціяхъ: и мы вамъ ю каждому якъ братству такъ и еднотливымъ членамъ смѣло можемъ отпоручати. Туй въ Союзѣ лишь 70 центовъ на мѣсяць, а посмертне такъ якъ въ другой орґанізаціи, де ся платитъ и два доляры на мѣсяць. Кто ся хочетъ больше дознати о орґанізаціяхъ другихъ нехай прочитаетъ розметъ на мѣсяць декабрь въ Соединенію. Тото легко порозумѣти на примѣръ: Іосифъ Товтъ членъ Бр. число ... $600., але число Богъ знае яке, коли не е лишь только три цятки: ... Потомъ Іоанъ Чижмарикъ чл. Бр. число ... $50 такожь числа не е. Тото е за мѣсто подозрѣлыхъ. Братя Русины не дайте ся кламати жаднымъ шпекулянтамъ, але сейчасъ приступайте до Союза а не обануете. Котрый членъ ступитъ до Союза такъ воздыхнетъ къ Богу горящею молитвою: Слава Богу показавшему намъ свѣтъ. Седечное поздоровленіе на шиткихъ братовъ и сестръ Рускаго народнаго Союза желаю.

Михаилъ Кричфалуши,
чл. Бр. св. ап. Петра и Павла, Вôддѣлъ 6.

НАДÔСЛАНЕ.

Зъ Snake Creek, Man. Канада.

До Хвального Заряду фірмы The Anglo-Continental Travelling Office 1400 McKean St., Philadelphia, Pa.

Поважаний Панове:

Моею повинностію есть заслати Анґло-Континелтальному Бюрови сердечну подяку за его щиро жичливу обслугу, котра дуже на всьо вôдповѣдна: ситна, здорова, чиста, безъ гризоты, всьо въ спокою, мило и весело — однымъ словомъ добра. Тую фірму поручаю усѣмъ пасажирамъ а хтобы хотѣвъ довѣдати ся листомъ о тôй фірмѣ, нехай напише до мене а я ему не пожалую часу и вôдпишу, бо на тое тая фірма заслугуе у мене и у кождого хто ѣхавъ нею.

Зъ поважанемъ
H. Kostetsky
Snake Creek, Man. Canada.

Баль! Баль! Баль!

вôдбуде ся

у гали P. O. Day

на розѣ улици S. Geddes & W. Fayette, str. вечеромъ

дня 26 Януара 1904 р.

Тикетъ 25 ц.

Першій рускій баль въ Syracuse, N. Y. устроюе бр. св. Ап. Петра и Павла вôддѣлъ Союза 39. Чистый дохôдъ зъ того балю призначеный на куплене дзвона до новои рускои церкви, котра буде незадовго на укôнченю. До того часу у насъ Русинôвъ ту у Syracuse чужй люде узнавали за Поляковъ, але теперь коли мы ставляемо церковь и коли на нашôй церкви увидѣли рускй трираменнй кресты то пôзнали, що мы не е Поляки. Щобы чужымъ людямъ и на балю показати, що мы народъ поважный, запрашаемо на сей баль всѣхъ мѣсцевыхъ и позамѣсцевыхъ Русиновъ. Запрошаемо такожь бр. св. Йоанна Хрестителя число въ Соединенія 34, щобы було ласкаве присути на сей баль, щобы помножити наше число. На тôмъ балю буде ся принимати новыхъ членовъ до братства безъ вступного. Тожь памятайте Братя Русины, вступайте до Союза, бо у едности сила! Памятайте, що о нещасте не тяжко. Най вамъ буде се на добрый примѣръ, що ту ся стало 24 грудня. На плейзику званôмъ East Syracuse убило одного Русина Гриця Чебеняка (званого Дѣдѣвъ). Походивъ зъ села Кôнського, повѣтъ Березôвъ, Галичина. Бувъ у Америцѣ понадъ два роки. Убило его на желѣзници New York Central & Hudson River. Коли ишовъ зъ Syracuse то бѣгъ за треномъ, але недобре хопивъ ся его руками, упавъ пôдъ колеса и погибъ страшною смертію. Мавъ лѣтъ 34. Зôставивъ у краю жену и двое дѣтей що остали безъ тата и безъ хаты, бо ся въ осени спалила. Подумайте собѣ у якôмъ станѣ остала вдова и сироты а колибъ бувъ належавъ до Р. Н. Союза бувъ бы Союзъ обтеръ слезы бѣднôй вдовѣ 600 долярами.

А якій похоронъ мавъ небôщикъ? Зложили его у шандѣ, потôмъ пôшла одна Полька, жена сальоністы и привезла его де бувъ на бордѣ. Въ недѣлю мавъ бути похоронъ, то не хотѣли его приняти на католицкій цминтарь, казали що не знають чи вôнъ бувъ христіянинъ. Навѣть грôбъ не бувъ выкопаный отже зложили его до трупарнѣ а бôльше нѣхто не знае що ся зъ нимъ стало. Є се страшный примѣръ, Братя Русины, якъ тіи мають, що самй о себе за житя не дбають. Вôнъ ту мавъ своихъ братняковъ и знаемыхъ, але нѣхто ся не занявъ его похорономъ. А право зъ компаніею за небôщика дали Жидови.

За комітетъ балевый:

Андрій Варянъ,
Федоръ Глива.

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
The Ruthenian (Little Russian) Weekly
published every Thursday
at 209–211 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two Dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16, 1903 at the post office at Scranton, Pa., under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“
часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на рôкъ $2.00
До старого краю на рôкъ $2.00
Въ Америцѣ на пôвъ року $1.00
До старого краю на пôвъ року ... $1.00

Оплачувати ґазету треба всегда зъ горы (напередъ).

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточку, котру дôстанете вôдъ почтаря або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годнѣ грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Новый телефонъ Нумеръ 787

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

Безъименныхъ дописей не принимаемо.

Хто хоче, щобы те, що напише, було друковане въ „Свободѣ“ въ Четверъ, мусить прислати рукопись до Скрентонъ найдальше въ Пятницю вечеръ.

Поодинокѝ числа „Свободы“ можна купити у:
A. Wasserman,
29. Clinton Str., New York, N. Y.

До всѣхъ свѣдомыхъ Русинôвъ въ Америцѣ.

Поклинъ НА II. ВСЕНАРОДНЕ ВѢЧЕ,

котре вôдбуде ся
въ Олифантѣ, Па.,
дня 22. Февруара с. р.
т. е. на Washington's Birthday.

Братя — сыны славнои Руси-Украины!

Сотки лѣтъ минають, якъ темнѝ хмары заступили наше, руске небо. Пôтьма-темнота закрыла намъ сонце-свободу. И мрачно, и глухо скрôзь було на Руси. Хиба часъ до часу изъ тыхъ грôзныхъ хмаръ посыпавъ ся на рускій народъ градъ бѣдъ та недолѣ, хиба громы ворожои напасти перервали мертвый сонъ, хиба блискавки пожарôвъ народного повстаня освѣтили часъ до часу понурый грôбъ конаючои нашои батькôвщины.

Такъ оно було, але такъ не смѣе бути! Такъ оно — на щасте — вже й не є! Могучій, рускій левъ пробудивъ ся зô сну! Заревѣвъ могучими грудьми, ажь воздухъ потрясъ ся, ажь вôдъ того звуку хмары розступились, ажь воскресла славного, руского народу: могуча сила.

Той львиный голосъ — то голосъ народа зôбраного на вѣчахъ!

Оденъ, кôлькохъ — се пуста робота! Доперва тысячѣ свѣдомыхъ розôбють, рознесуть народну тюрму!

Золотый вѣкъ у нашôй бувальщинѣ, де народнѝ вѣча кермували усѣмъ. Русь плыла тодѣ молокомъ и медомъ. Не було неволѣ, нѣ здирства, нѣ кривды, бо народъ самъ собою порядкувавъ!

Нашѝ братя въ старôмъ краю задумали воскресити тую свѣтлу давнину. И хочь лютують бѣшенѝ вороги, не вдѣють нѣчого! Бо се не жменя, а цѣлый рускій народъ вставъ до бою, за свою волю-долю, за людскѝ й народнѝ права!

А мыжь, у вôльнôмъ краю чи заснути гадаемъ?! Чи на се пôшли изъ рôдннои землѣ, щобъ нѣхто не перервавъ солодкого сну?!

Нѣ братя! Не пора! Передъ нами тôлько роботы! На кождôй нивѣ у насъ лишь терне та буряны! Корчувати и полоти, орати та сѣяти намъ треба; а то пропадемо безъ слѣду. Иншѝ народы перейдуть по насъ на дорозѣ до поступу тай хиба скажуть — зглянувшись на насъ: куды подѣти се смѣте!!!

Нѣ, нѣ, нѣ! Мы не голодна череда, що заспоковши першій голодъ до сну лягла. Мы хочемо жити повнымъ житемъ, мы хочемо також своеи пайки изъ людскихъ правъ. Мы хочемо, щобъ въ Америцѣ заговорили про насъ Русинôвъ яко чесныхъ и розумныхъ горожанъ. Мы хочемо культуры, просвѣты, мы хочемо своеи участи въ загальнôмъ змаганю до гаразду, добра.

И тôй бѣднôй, далекôй, рôднôй землици хочемо допомогчи. Подопремо братôвъ, щобъ найскорше выбороли народу слушный часъ!

Про вѣче въ Олифантѣ заговорило богато американьскихъ ґазетъ. Ихъ очи зверненѝ на се, кôлько делеґатôвъ буде, якѝ будуть нарады та ухвалы та що се за народъ оттѝ Русины. Они цѣкавѝ, кôлько вôдпоручникôвъ прійде вôдъ тои близько пôвміліоновои масы.

Тожь злѣтайте ся рускѝ орлы. Зъ кождого плейзу, братства, парохіи высылайте делеґатôвъ! Богачѣ рускѝ! Сторники-бизнесмены! Вôджалуйте пару долярѣвъ та пріѣдьте на пораду для добра того руского народу, котрый и васъ пôддержуе. А вы братя робôтники поскладайте ся та высилайте делеґатами чорнѝ, зароблевѝ руки, щобы доказати, що нашъ рускій робôтникъ розумѣе, що цѣла робота для него, черезъ него при нѣмъ робить ся!

День вѣча припадае въ понедѣлокъ, въ американьске свято, въ память рождества Вашинґтона. Щасливый день! Память того, що выборовъ Сполученымъ Державамъ свободу! Маймо надѣю, що и въ насъ вôдъ того вѣча розпôчне ся нова, золота доба!

Пріѣжджайте братя-делеґаты уже въ недѣлю по полудни, де васъ щирымъ серцемъ повитаемо.

А вы, братя-священики усѣ мусите пріѣхати. Выжь проводирѣ, вы чоло американьскои Руси! Мы мусимо бачити нашихъ вождôвъ, щобъ набрати вôдваги и силы до трудного дѣла! Въ имя патріотизму, въ имя народнои карности взываемо и щиро просимо: Братя-отцѣ духовнѝ, не заведѣть насъ!

<u>Окремыхъ запрошень не пôшлемо нѣкому, бо волимо зложити бôльше на Народный Фондъ.</u>

<u>Се вѣче скликуемо на вôзвапе и за одобренемъ Головного Екзекутивного Руского Народ. Комітету.</u>

Порядокъ на вѣчу буде оттакій:

1. О. год. 8 и пôвъ торжественне богослужене.
2. О год. 10 отворене вѣча вôдповѣдною промовою и выбôръ президіи.
3. Вôдчитане и евентуальне одобрене проґрамы нашои партіи.
4. Рефератъ просвѣтный.
5. Рефератъ економічный.
6. Справы церковнѝ.
7. Справоздане зъ дѣяльности Екз. комітету и внесеня членôвъ.
8. Закôнчене вѣча промовами.

По вѣчу о год. 8-ôй представлене театральне, переплѣтане декляматіями и спѣвами олифантского хору въ честь Шевченка и Вашинґтона зъ вôдповѣдною торжеству промовою.

По представленю спôльна гостина для делеґатôвъ.

Мѣсцевый комітетъ доложить всѣхъ силъ, щобы достойно приняти дорогихъ гостей.

За мѣсцевый вѣчевый комитетъ:

О. Н. Струтиньскій.	Ю. Хилякъ,
Иванъ Бекичь,	Гр. Тхорикъ,
Сем. Митренко,	Мих. Турокъ,
Ю. Фалатъ,	Кость Кобанъ,
Ив. Смакула,	П. Іжка,
П. Ющакъ,	Дан. Лепакъ.

Москвофільскій рай и наука.

Неразъ лучалось менѣ читати и чути якъ деякѝ Русины выхваляють Росію и еѣ порядки, хотяй нѣколи въ Росіи не були и не мають о нѣй найменчого понятя. Декотрѝ роблять тое зъ глупоты та незнаня тамошныхъ обставинъ а деякѝ знову задля свого особистого интересу.

Длятого, думаю, не безъ корысти буде оповѣсти нашимъ братямъ тое, що я на власнѝ очи видѣвъ и перестеречи ихъ передъ солодкими а зрадливыми намовами москвофілôвъ та ихъ аґентôвъ, щобы не дали ся втягнути до такого болота, въ яке я свого часу попавъ.

Буде тому 15 лѣтъ якъ я послухавши зрадливои намовы москвофілôвъ выѣхавъ до Росіи шукати того захваленого московского раю. Але, на жаль, вмѣсто раю найшовъ я тамъ лишь кайданы, змарнувавъ 5 рокôвъ, объѣхавъ майже пôвъ Росіи и повернувъ зъ порожною кишенею назадъ до Галичины. Правда, за науку заплативъ я дорого, але теперь вже жадному дурисвѣтови не повѣрю. Такъ само здалось бы, щобы и другѝ переконались о російскимъ раю, до котрого вздыхають, а тогды певно не величали бы московского царя, але полюбилибъ свою рôдну матѣрь а не чужу мачоху.

Будучи въ Росіи переконавъ ся я, що навѣть самѝ Москалѣ не хвалять царского ряду, хиба рôжнѝ батюшки, шпіоны та аґенты. Хочьбысь зъѣхавъ Росію вздовжь и впоперекъ, то не учуешь хвальбы для царского уряду, кромѣ зô стороны высше згаданыхъ людей, бо вже имъ ся навкучила ся царска доброта — котра надъ мужикомъ не мае жадного змилованя.

Щобы хто не думавъ, що я лишь умысно такъ кажу, наведу фактъ зъ мого власного житя. Одного разу згодивъ ся я робити у одного римара Ивана Щербанова въ Одесѣ за вôсѣмъ рублѣвъ на тыждень. Зразу пллативъ менѣ справедливо, але пôзнѣйше не заплативъ менѣ за оденъ тыждень, ба и за другій. Упоминаю ся а той не хоче платити. Видячи тое я запôзвавъ его до суду, але чи думаете, що я выгравъ справу, що була ясна якъ сонце? — Дежь тамъ! Судія присудивъ менѣ лишь по 4 рублѣ на тыждень, хочь мы мали згоду на 8 и казавъ, що „это довольно“. Тогды я кажу до судіѣ якажь се правда, яка справедливôсть?! А вôнъ до мене: „малчі сабака“. Я ему кажу: „я чоловѣкъ а не собака“. А вôнъ на тое: „мужікъ всьо равно какъ и сабака“.

Такѝ слова почуе густо часто мужикъ вôдъ російскихъ урядникôвъ та шляхты. А якъ прийде мужикъ зъ богатымъ до справы, то такъ выграе, якъ и я зъ моимъ римаромъ. Якъ панъ судія тобѣ присудить, що и 10 копійокъ на день довольно — то и на тôмъ конець. Права на тое нѣгде не найдешь. Баринъ або панъ значить все, его правда на верху, а ты мужику або хлопе не варта нѣчого.

Треба и тое знати, що російскій урядъ тримае хлопа въ темнотѣ, каже, що хлопови не треба науки, бо вôнъ зъ того не мае жадної корысти, та що еслибъ хлопъ пôзнавъ троха свѣта, то еще мôгъбы стати револющіонеромъ. То за тое тамъ такѝ „мудрѝ“ люде, що на кождыхъ 100 заледви 20 умѣе читати и писати. Зъ того може кождый добре пôзнати якъ мало тамъ дбають о народъ и его просвѣту. Коли въ другихъ краяхъ хвалять ся тымъ, що якъ найбôльше людей е ученыхъ, то Росія старае ся вславити якъ найбôльшимъ числомъ неученыхъ людей.

Але на тôмъ ще не конець. Російскій урядъ не тôлько дбае о те, щобы російскій мужикъ бувъ темный — нѣ! Довѣдавшись, що въ сусѣднôй Галичинѣ рускій народъ зачинае ся двигати до горы, той самъ російскій урядъ посилае рублѣ и настановляе своихъ аґентôвъ, щобы тіи школили галицкому Русинови въ его просвѣтѣ, щобы ему замилили очи и заслонили передъ нимъ тую звѣзду, що зачала ему свѣтити. И московскѝ аґенты то роблять не лишь при помочи російскихъ рублѣвъ, але також при помочи польскои шляхты.

А нашъ Русинъ дуже мягкій, послухае неразъ хочьбы и найбôльшого свого ворога, особливо коли той купить ему келишокъ горѣвки. За келишокъ горѣвки або склянку пива, вôддасть неодинъ свою вѣру, свою честь и совѣсть.

А часъ вже, щобы и Русинъ мавъ лѣпшій розумъ та не бувъ посмѣховищемъ для другихъ, бо що справдѣ декотрѝ Русины роблять добровôльно зô себе смѣхъ навѣть тутъ въ Америцѣ — се доказана рѣчь. Бо и якжежь не мае хто смѣятись, коли Москаль пôшле до Америки якогобудь монастирчука, що пересидѣвъ въ монастыри заледви 5 до 6 лѣтъ и не знае бôльше якъ школяръ зъ третои сѣльскои клясы а дурный американьскій Русинъ платить ему 40 до 50 долярѣвъ на мѣсяць и учить ся вôдъ него вѣры! Чи може бути мудрый той, хто слухае дурнѣйшого вôдъ себе та ще не розумѣе его мовы? — Бôльше якъ 15 мѣсяцѣвъ тому назадъ ѣхавъ я бовтомъ зъ Ню-Йорку до Трою. На бовтѣ подыбавъ я православного псаломщика зъ Трою. Вôнъ запросивъ мене до себе и я пôшовъ. Въ него побачивъ я чоловѣка, котрого знаю ще зъ Одесы, що тамъ трудивъ ся тяжкою працею и мавъ тогды якихъ 30 лѣтъ. Опосля посидѣвъ щось зъ 5 лѣтъ въ монастыри, ну и зробили его батюшкою та прислали до Америки навертати на царославіе темныхъ Русинôвъ. Вôнъ теперь въ Трою и мае 40 долярѣвъ на мѣсяць. Чижь дивно, що той самъ батюшка копавъ въ руске свято пивницю пôдъ церковою ажь му якійсь Руснакъ нагадавъ, що се свято?

А бувъ я знову разъ въ Елмайрѣ на богослуженю, котре вôдправлявъ выхвалюваный москвофілами о. Обушкевичь. Була и наука, але яка? Казавъ о. О.: „Мои возлюбленныи, нынѣшне святе евангеліе каже давати бѣдному, то дайте церкви а бѣдному дасте другій разъ“.

Тою церквою то бувъ самъ о. О., вôнъ самъ и ходивъ зъ тацою — а бѣдныхъ не було, бо Русины то прецѣнь самѝ міліонеры... — такъ бодай, здае ся, думавъ тогды о. О. Вôнъ не дбавъ и не питавъ на се, скôлько чоловѣкъ зарабляе на день або на тыждень, чи мае зъ чого выжити зъ своею родиною — нѣ. Вôнъ каже, дай перше церкви... А въ Елмайрѣ, о скôлько я знаю, люде гôрше ся мають якъ може денебудь инде. Тамъ за $1.35 на день мусить хлопъ робити ажь му пôтъ очи заливае, до того робота) небеспечна. Дѣвки заробляють по $3.00 на тыждень. Менѣ така наука дуже неподобалась, бо Христосъ казавъ: „люби ближнього свого якъ самого себе, поратуй его, а що зробишь ближньому, то такъ, якъ бысь менѣ зробивъ“. А тутъ священикъ вôдъ престола вчить инакше, каже: „давай перше церкви...“ Тожь такои науки я не розумѣю, хиба що о. О. пôдъ иншимъ Богомъ и инакше евангеліе мае.

Тыхъ пару слôвъ написавъ я вамъ дорогѝ братя, щобысте знали якій то московскій рай — и якѝ москвофілы. Писавъ я тôлько тое, що самъ чувъ и видѣвъ а хто мае уши нехай слухае.

Ос. Даниловичь.

Настае ранокъ.

Настае ранокъ и господарь дбалый
Бересь до працѣ на прадѣднôй нивѣ:
Оре, волочить, зерномъ засѣвае
И просить Бога о жнива щасливѝ,
А хочь лякаесь и граду и тучѣ,
Що его працю можуть зруйнувати,
Надѣя мати, той чинникъ могучій,
Не велить працѣ ему понехати.
И бачь, надѣя его не згулила:
За працю мае въ осени заплату —
За кожде зерно нивка сто вродила
Й гараздъ заглянувъ въ его бѣдну хату.

Для насъ тымъ ранкомъ хай Рôкъ Новый буде,
Що на свѣтъ нынѣ завитавъ у ранцѣ,
Хто не е трусомъ, мае серце въ груди,
На рôдну ниву най иде до працѣ!
Вôдъ нынѣ, братя, починаймо смѣло,
Бо вкрыта хоптовъ цѣла рôдна нива,
Тяженьке горе нашъ народъ присѣло,
Вся Украина бѣдна, нещаслива.
Не бôйтесь зливы, нѣ граду, нѣ тучѣ —
Орѣть и сѣйте — Господь Богъ надъ нами!
Вôнъ зôшле дощикъ и сонѣчнѝ лучѣ
Тай нагородить гарными жнивами.

С. Ч.

Що чувати въ свѣтѣ.

ПРЕЗИДЕНТЪ Рузвелтъ, скритикованый въ конґресѣ за свое становище въ справѣ панамской, боронить якъ може себе и свого правительства. Сими днями предложивъ вôнъ конґресови обемисту заяву, въ якôй намагае ся доказати, будьто бы годѣ було инакше поступати въ тôй справѣ. Сказано тамъ мѣжь иншимъ, що будова панамского каналу, се пôдприемство великои ваги для всего цивілізованого свѣта, а Сп. Державы довершать найбôльшого дѣла въ исторіи культуры, наколи доведуть его до кôнця. Колюмбія не мала права робити перепонъ въ тôмъ дѣлѣ, а коли помимо того робила ихъ, то стрѣнула еѣ заслужена кара и бôльше нѣчого. Правительство Сп. Державъ не причинило ся нѣчимъ до вôдорваня Панамы вôдъ Колюмбіи, анѣ не пôдпомагало тамошнои революціи, але коли проголошено независимôсть Панамы, нашимъ обовязкомъ е пôддержувати молоду републику.

Въ кôнци зазначуе президентъ, що якразъ теперь надоспѣла догôдна пора управильнити справу будовы каналу. Ходить лише о се, щобы конґресъ однодушно потвердивъ заключеный договоръ зъ панамскою републикою, а все буде гараздъ.

КОМІТЕТЪ сенату для справъ вôйсковыхъ порѣшивъ 11-ма голосами противъ 8-охъ, що номінація ґенералъ-бриґадіера Вуда на ґенералъ-майора е зовсѣмъ оправдана а замѣты, пôдношенѣ противъ него, лишенѣ всякои основы. Тымъ робомъ покôнчено справу, яка вôдъ кôлькохъ мѣсяцѣвъ не сходила изъ стовпцѣвъ американьскихъ дневникôвъ, товкла ся довго въ конґресѣ и була предметомъ палкихъ спорôвъ. Ходило именно о се, що ген. Вудъ е молодымъ човѣкомъ и не мае за собою нѣякихъ заслугъ, абы заняти найвысше становиско въ арміи Сп. Державъ. Передъ испаньскою вôйною бувъ вôнъ звычайнымъ со-[illegible] полковымъ лѣкаремъ, а коли завдяки протекціи президента Рузвелта зôставъ опôсля ґубернаторомъ Кубы, такожь не здѣлавъ нѣчого доброго на тôмъ становищи. Навпаки мавъ тероризувати пôдвладныхъ собѣ урядникôвъ и наразити державу на втрату міліонôвъ долярѣвъ. — Всѣ закидали ему, що свôй швидкій авансъ завдячуе протекціи президента, зъ котрымъ вяже его сердечна приязнь и звали се фаворитизмомъ. Комітетъ сенату для справъ вôйсковыхъ перевѣвъ навѣть слѣдство въ тôй справѣ и переслухавъ богато свѣдкôвъ та, якъ бачимо, порѣшивъ таки справу въ хосенъ ґен. Вуда.

Система фаворитизму побѣдила отже.

ПЕРЕДЪ кôлькома днями переведено въ Панамѣ выборы до конвенціи, яка мае уложити конституцію для новои републики. — Въ конвенціи будуть мати значну бôльшôсть сторонники „юнты", себто тымчасового правительства, а тымъ самымъ и приклонники Сп. Державъ. Очевидно Сполуч. Державы подбали о се, щобы они побѣдили.

Выборы вôдбули ся спокôйно.

АВСТРІИ грозить нова халепа — вôйскова революція. Зъ Будапешту телеґрафують, що майже цѣла угорска армія заражена революційнымъ духомъ, помимо значныхъ концесій, якѝ признавъ Мадярамъ цѣсарь Францъ Йосифъ. Теперь вже не бунтують ся поодинокѝ резервисты, котрыхъ силою задержано четвертый рôкъ при вôйску, але е се бунты цѣлыхъ полкôвъ, котрѝ понищили свое оруже, побили и розгонили офіцирôвъ, подерли портреты цѣсаря и порозходили ся домôвъ. Такъ дѣе ся по цѣлôй Угорщинѣ, а що зъ того выйде, тяжко предвидѣти. Мабуть нѣчого доброго, наколи добавити до сего обструкцію въ парляментѣ, борбу народностей и назадництво правительство.

ОЧИ цѣлого свѣта все еще звернені на далекій схôдъ, а по всѣхъ усюдахъ гомонить пытане: буде чи не буде вôйна? Росія згромадила вже въ Портъ Артурѣ могутну военну фльоту, котра числить 80 панцерныхъ кораблѣвъ, готовыхъ до борбы, а Японія такожь не уступае еи въ нѣчôмъ. Въ арсеналахъ японьскихъ пануе незвычайный рухъ. Цѣлыми днями и ночами вывозять на кораблѣ оруже, поживу и муніцію. Японьске правительство вôзвало до повороту всѣхъ своихъ офіцирôвъ, котрѝ бавили за границею и поручило банкамъ задержати фонды на случай вôйны. Дописуватель лондоньского дневника The Daily Telegraph надôславъ зъ Токіо, въ Японіи, слѣдуючу депешу:

„Вôйна мѣжь Росією а Японією выбухне найдальше въ 10. дняхъ. Японія готова до вôйны и не уступить суперникови на оденъ крокъ. Не спѣшить ся она зъ выповѣдженемъ вôйны, але не дозволить Росіи загарбати однои пяди землѣ въ Кореи. Японьска армія и фльота стоять на военнôй стопѣ и пильно слѣдять всѣ російскѝ рухи. Найлѣпшѝ еи кораблѣ военнѝ стережуть оподалѣкъ побережа Кореи, а пушкарѣ въ день и въ ночи стоять при гарматахъ, ожидаючи приказôвъ до борбы. Японьскій народъ и вôйско ждуть сеи хвилѣ зъ нетерплячкою."

Зъ иншого жерела звѣщають, що Хіны такожь [illegible]ають въ слѣды Японіи. Хіньске правительство мало розôслати тайный обѣжникъ до мѣсто-королѣвъ своихъ провінцій, абы мобілізували вôйско и въ случаю вôйны стали по сторонѣ Японіи. Хіньска военна фльота пôшла-бъ тодѣ пôдъ приказы японьскихъ адміралôвъ а постôйна армія, що числить 40 тысячь люда, йшла-бы рука въ руку зъ японьскою.

Всѣ ждуть вже лише вôдповѣди російского правительства на послѣдну японьску ноту, якою въ послѣдне предложено Росіи услôвя мира. Японія домагаесь у нѣй, щобы Росія полишила Корею въ супокою и выцофала свое вôйско зъ' Манджуріи. Наколи Росія скаже такъ, буде миръ. а спротивить ся, буде вôйна.

Російске правительство зволѣкае одначе зъ вôдповѣдею, а мѣжь тымъ громадить чимразъ бôльше вôйска и военныхъ кораблѣвъ въ Портъ Артурѣ. Значить сесе, що оно такожь не гадае уступити.

Парискій дневникъ „Patrie" звѣщае, будьто-бы Росія намагала ся наклонити Туреччину, щобы она дозволила на переѣздъ 76 военныхъ кораблѣвъ зъ Чорного моря черезъ Дарданелѣ. Всѣ они мають вôдплысти на далекій схôдъ.

НѢМЕЦКѝ и французкѝ часописи, обговорюючи найновѣйшѝ подѣѣ на далекôмъ сходѣ, доказують, що вôйна Росіи зъ Японією зависить вôдъ Анґліи, бо нѣхто иншій лишь она довела до сего стану рѣчей. Японія жде тôлько на знакъ зъ Лондону, абы розпочати вôйну. Въ такôмъ случаю стане Анґлія по сторонѣ Японіи, позаякъ въ поборе-ню Росіи видить одинокій ратунокъ передъ російскою перевагою въ Азіи.

Предвиджуе она, що коли Росія не буде теперь повздержана въ своихъ розгонахъ, такъ въ недалекôй будуччинѣ може еи загарбати Йндіи и всѣ азійскѝ кольоніи.

Тодѣ свѣтъ бувъ-бы козацкій, якъ пророкувавъ Наполеонъ.

НОВИНКИ.

— ДЕМКО Олинячь членъ Союза в. 82 вôд'ѣхавъ до краю. Бувъ членъ добрый и чоловѣкъ справедливый. Желаемо ему въ щастю и здоровлю прожити зъ своею родиною ще много лѣтъ.

С. Якимецъ, секр.

— КОЛО мѣста Конґо, въ Китаю, перевернувъ ся на рѣцѣ переповненый людьми човенъ, наслѣдкомъ чого втопило ся 25 осôбъ, а мѣжь ними американьскій місіонарь Г. К. Стейментъ.

— МІНІСТЕРСТВО справъ внутрѣшныхъ у Вашинґтонѣ одержало телеґрафічну звѣстку, що въ мѣсяцю мартѣ 1901 р. мурины въ Ліберіи, въ полудневôй Африцѣ убили и зъѣли 19 американьскихъ місіонарѣвъ. Місія находила ся въ найдальшôй закутинѣ краю, тому чутка про еи долю ажь теперь дôйшла до американьского конзуля въ Монровіи, а той сейчасъ пôславъ еѣ черезъ телеґрафъ до Вашинґтону.

— ВЪ THORP, WIS. е на фармахъ троха Русинôвъ. Околиця гарна, денегде лѣсъ, до мѣсточка 5 миль, ґрунтъ глинястый спадистый.

О. Костикъ.

— РОБОТА на Mutual, Pa. и на околици иде дуже лихо. На Mutual No. 4 не роблять вже 3 мѣсяцѣ.

И. Г. Фаринякъ.

— ВЫЙШЛА нова книжка: „О чѣмъ радили на вѣчу въ Йонкерсъ, Н. Й." Коштуе 10 цент. На продажь въ секретара А.Р.Н.Ф. Box 108, Jersey City, N. J.

НАДÔСЛАНЕ.

Земля на продажь въ старôмъ краю.

Парцелюю маетокъ Мыловане повѣта Товмачь въ Галичинѣ, при гостинци зъ Єзуполя до Товмача, пôвтора милѣ вôдъ Станиславова.

Обшарь: 700 морґôвъ орного поля зъ сѣножатами и пасовисками и 400 морґ. лѣса.

Єсть еще на продажь доброи орнои землѣ-чорнозему **150 морґ.** по **200 злр.** а. в., **7 морґ.** саду по **500 злр.** а. в., дворъ мурованый въ дуже добрôмъ станѣ, о 12 комнатахъ **5000 злр.** а. в., прочѝ бидинки господарскѝ **5000 злр.** а. в.

Въ одночъ комплексѣ (кавалку) 200 морґ. часть орне, часть пасовиско, поросле корчами по 85з лр. а. в. за морґъ.

100 морґ. лѣса, зрубъ по 50 злр. а. в. за морґъ.

Найстаршій 37 лѣтный лѣсъ морґъ по 150 злр. а. в.

Хтобы хотѣвъ набути тамъ ґрунту, мусѣвбы въ якъ найкоротшôмъ часѣ зголоситисьна подану низше адресу.

Услôвя: При контрактѣ трету часть цѣны купна треба зложити готôвкою — позôсталѝ 2 части цѣны купна даю до сплаты на 14 лѣтъ на 4½ пр.

Приймаю до вѣломости зголошеня лишь того, хто пришле 10 процентъ цѣны купна.

До кôнця Мая 1904 р. хто огляне ґрунтъ задаткованый а не сподобаесь ему, завдатокъ такому зверну.

Єслибъ хтось не мавъ еще грошей на заплачене третины цѣны купна и потребувавъ ще заробити грошей, то коли зложить 15 пр. цѣны купна, зачекаю на него зъ контрактомъ еще рôкъ цѣлый.

о. Титъ Войнаровскій
рускій парохъ въ Балинцяхъ
п. п. Гвоздець ad Kolomea,
AUSTRIA, GALICIA.

Де е?

Юрко Морозъ зъ Буковины, повѣтъ Черновѣцкій, села Бояна. Пошукуе его Jerry Lastiwka, Tilley, Alta., Canada. 2‡

„Свободѣ" на Новый Рôкъ

„Свободонько" наша мила, гостю нашь миленькій,
Припалась намъ до серденька якъ мѣдъ солоденькій.
Здорова порадо наша всего що намъ рôдне,
Сердечно тя днесь витаемъ й твое слово гôдне.
Лети до насъ а чимъ скорше, лети на чужину,
Бо мы тебе выглядаемъ якъ мати дитину.
Бо ты все насъ поучаешь якъ тра Русь любити,
Якъ мемъ Бога шанувати, даръ его цѣнити.
Лети „Свободонько" мила до насъ у гостину
Просвѣчай незрячу нашу рускую дитину,
Щобы она разъ пôзнала, що Русь наша мати,
Що ще колись въ Запорожу заревуть гарматы.
„Свободонько" наша мила, якъ мы тя читаемъ
Хотяй горе въ серцяхъ маемъ ты насъ потѣшаешь.

Дмитро Иванкôвъ, Курітиба, Бразилія.

Старосвѣтска Коляда.

Днесь прийдате, навидите Бога въ яслехъ своего,
Обачите, прославите миромъ Сына Божого;
Въ подлой шопѣ нарожденый
И во яслехъ положеный
Правдивый Богъ всего свѣта. (2)
Ангелъ пастырямъ спѣвае „слава во вышныхъ Богу",
Зъ Дѣвы чистой для насъ грѣшныхъ въ шопѣ нарожденого.
Пастушки ся позлякали,
На колѣна попадали,
Хвалу Богу оддали. (2)
А быдлята немовлята Пана свого пôзнали,
Пильнували, загрѣвали паровъ єго якъ могли.
Звѣзда ясна свѣтить красна,
Бо есть Богу слуга власна,
Служить Пану своему. (2)
Нова радôсть ся з'явила всему свѣту весела,
Якъ пташатамъ такъ звѣрятамъ и всей земли племенамъ,
Море, вода няй играеть,
Ангелы въ небѣ спѣвають:
„Слава во вышныхъ Богу". (2)
Милость Бога для насъ многа: днесь чрезъ Духа святого
Народивъ ся Христосъ Богъ нашь во мѣстѣ Вифлеємѣ,
Народивъ ся безъ причины,
Затеръ грѣхôвъ нашихъ вины,
Спаситель нашь коханый. (2)
А и Иродъ довѣдавъ ся во крулевствѣ своему,
Же Богъ зъ Дѣвы народивъ ся во мѣстѣ Вифлеемѣ.
Иродъ вельми засмутивъ ся,
Же Богъ зъ Дѣвы народивъ ся.
Иродъ въ смутку зôстае. (2)
Розказуе всѣмъ жовнѣрамъ, бы всю землю, племена
Въ Вифлеемѣ по всей земли пильно Христа шукали:
„Скоро его вы найдете,
Ко мнѣ его приведѣте
Яко царю своему." (2)
Иде войско ко Ироду, дае знати самому:
„Нема Христа въ Вифлеемѣ ни въ крулевствѣ твойому;
Всю мы землю спльондрували,
Дѣтей малыхъ кровь пролляли
Для розказу твоего". (2)
„Мечь берѣте а пôйдите чада всѣ вытинайте,
Кровь дитячу проливайте а мнѣ пильно знать дайте":
Ангелъ во снѣ дае знати
Якъ Йосифу такъ Дитяти
Такъ тожь Дѣвѣ Маріи. (2)
„Землю кровю наповняйте зъ немовлятокъ маленькихъ":
Раховано, же есть дано кôлько всѣхъ чадъ убитыхъ:
Двѣ тмы разомъ написано,
Чтыри тысячь раховано
Мученикôхъ Христовыхъ. (2)
А Рахиле монархине не могуть ся втѣшити,
Що ихъ дѣти яко цвѣты казавъ Иродъ убити;
Христосъ Богъ нашь даръ приймуе,
Въ небѣ мѣсце имъ готуе
Со Ангелы святыми. (2)
Плачуть матки, що дитятка выгублять до єдного
Чрезъ Ирода безбожного а немилосерного;
Отцѣ, матки умлѣвають,
Главы свои розбивають,
Дѣтей власныхъ жалують. (2)
Йосифъ старый, мужь коханый, Марію си поймае,
На ослятку изъ Дитяткомъ до Єгипту вступае.
Ангелъ власный въ огонь страшный
Проганяе. не впускае,
Враговъ въ пекло на вѣки. (2)
Иродови безбожному въ пеклѣ бути на вѣки.
Намъ дай вѣрнымъ доступити до Господьнôй музики!
Веселѣмъ ся, не смутѣмъ ся,
Радуймо ся, кохаймо ся
О Рождествѣ Христовôмъ. (2)
Иродови безбожному въ пеклѣ бути на вѣки,
Насъ борони Христе Царю со всѣми чоловѣки,
Мы Тя будемъ выхваляти,
Имя Твое величати
Нынѣ, присно, на вѣки. (2)
Яко Отцу, такъ и Сыну и Духови святому,
Слава Тройци найсвятѣйшой и Рождеству Твоему.
Боже, во трôйци единый,
Вôдпусти намъ нашѝ вины,
Прийми насъ всѣхъ до неба. (2)

Подавъ М. Дода.

Справы „Союза“.

Головный Урядъ „Р. Н. С.“ на роки 1902—1904.

Головный предсѣдатель — о. М. СТЕФАНОВИЧЪ, 619 Carson Str., Pittsburg, Pa.

Головный секретарь — С. ЯДЛОВСКІЙ, Box 76, Jersey City, N.J.

Головный касіеръ — АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-предсѣдатель.....М. Кравчишинъ NORTHAMPTON, PA.

Заст. секретаря ....Вас. Гришко SCRANTON, PA.

Заст. касіера..................И. Глова EXCELSIOR, PA.

Радні:

М. Турокъ...............Priceburg, Pa.
Мих. Пачута...............Mt. Carmel, Pa.
Діон. Голодъ........... Jersey City, N. J.
Мих. Градонь...............McKeesport, Pa.
Андрей Добошь.......... .Lansford, Pa.
Ив. Сабатъ...................Yonkers, N. Y.

Ихъ заступники:

Ал. Горбаль, Мих. Югасъ, К. Кобанъ, А. Валевскій, Ник. Добровскій.

Контрольна комісія:

о. Н. Пôдгорецкій, box 31, Jersey City, N.J.
К. Кирчôвъ, 140 Essex Str., „ „
Ив. Гардый, Trauger, Pa., Westmorel. Co.

За 70 центвъ на мѣсяць Союзъ платить 600 доляровъ посмертного за мужа, а 300 доляровъ за жену и другй запомоги въ разѣ иншихъ нещасныхъ выпадкôвъ.

Въ Союзѣ можете убеспечити вашй дѣти за таншй грошѣ якь де инде а посмертне за нихъ дôстанете бôльше якъ деинде.

УПÔМНЕНє!

П. Секретарѣ!

Пригадую § 9 статутôвъ „Союза“, на пôдставѣ котрого члены приступаючй до „Союза“ а маючй высше 40 лѣтъ мають до трохъ мѣсяцѣвъ по вступленю предложити менѣ метрику уродженя.

С. Ядловскій.

Мартинъ Казимиръ
секретарь бр. св. Арх. Михаила и Р. Н. Союза в. 84 въ Cannonsburg, Pa. Прийшовъ до Америки 1881 року, працює въ майнахъ. Має лѣтъ 42. Заложивъ много брацтвъ словеньскихъ належачихъ до Католицкои єдноты и Народного Словеньского Сполку а мѣжь ними такожь перше словеньске брацтво въ Exeter Boro, Pa. Бувъ організаторомъ робôтничои майнерюніи и два разы делеґатомъ на конвенцію Злученыхъ Углекопôвъ Зъорґанізовавъ, такожь жѣноче братство Успенія Пресв. Богородицѣ вôддѣлъ Р. Н. С. 101, котрого есть заступникомъ.

ПОСМЕРТНЙ ВѢСТИ.

КРИПИНА КОРБА,
жена Василя, члена Р. Н Союза вôд. 13 въ Troy, N. Y., упокоилась 23 грудня 1903. Покôйна походила зъ Смерековця, пов. Горлицѣ, Галичина и числила 23 лѣтъ.
Вѣчная память!

До вѣдомости членамъ и мѣсцевымъ секретарамъ „Р. Н. Союза“.

1. Тôлько члены платячй 70 центôвъ на мѣсяць мають право дôставати „Свободу“ безплатно.

2. Тôлько тй жены, що платять на цѣле посмертне а ихъ мужѣ не належать до „Союза“ мають право дôставати „Свободу“.

3. Жадныхъ змѣнъ адресôвъ вôдъ поодинокихъ членôвъ „Союза“ не принимаемо. Всякй адресы або змѣны адресôвъ мають намъ засилати тôлько мѣсцевй секретарѣ а нѣхто иншій.

Редакція.

Рухъ
въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

БРАТСТВО

св. Петра и Павла въ Ґленъ Лайонъ, Па., вôддѣлъ Р. Н. Союза 27, буде принимати новыхъ членôвъ въ Януару и Февруару 1904 по $3.00 вступного.

Андрѣй Живицкій, предсѣд.,
Павло Капець, секретарь.

ОПОВѢЩЕНє.

Иоврôчный мітинґъ братства св. Иліи пророка, вôддѣлъ 40. въ Скрентонъ, Па. вôдбуде ся 24 сѣчня 1904. Взываѥ ся, щобы всѣ члены братства явили ся на сей мітинґъ пôдъ карою 50 центôвъ позаякъ того дня буде выберати ся новый урядъ.

Демко Лешко,
секретарь.

БРАТСТВО

св. АА. Петра и Павла, вôддѣлъ 46 Р. Н. С. въ Плимавтъ, Па., отримувало рôчный мітинґъ дня 20 Децембра 1903, на котрôмъ знайдено всѣ рахунки въ порядку и выбрано слѣдуючій новый урядъ: Стефанъ Прибышь предсѣдатель, секретарь братства Стефанъ Галабукъ, секретарь Союза Стефанъ Гринякъ, пôдпредсѣдатель Василь Чиркотъ, записникъ Володимиръ Наконечный, касіеръ Михаилъ Климчакъ и Андрѣй Ференцъ, Андрѣй Бирошь капитанъ, ревізоры касы Андрѣй Канюкъ и Йосифъ Романъ, хорунжѣ Палко Осѣракъ и Иванъ Котикъ, посланцѣ Стефанъ Чорный и Иванъ Садо, дверникъ Томко Намиснякъ.

БРАТСТВО

св. Андрея, вôддѣлъ Р. Н. Союза 30 въ Бреславъ, Па. держало рôчный мітинґъ въ пятницю 18-го Децембра 1903. На мітинґу вôдчитано справоздане зъ доходôвъ и розходôвъ за рôкъ 1903 и выбрано слѣдуючій новый урядъ на рôкъ 1904: Предсѣдатель Иванъ Дмитрикъ, пôдпредсѣдатель Ант. Шипула, секретарь Панько Леньо, заступця секретаря Мик. Катулька, касіеръ Ант. Скробала, заступця касіера Мих. Коринъ, опѣкуны хорыхъ Анд. Пилипъ и Ос. Катулька, контрольоры Иванъ Коринъ и Ос. Леньо, хорунжій Илько Дудусъ, капітанъ Гр. Катулька, пôсланець Олекса Копачь, дверникъ Як. Патрилякъ.

НОВЫЙ УРЯДЪ

братства св. Йоана Крестителя въ Микіспортъ, Па., вôддѣлъ 48,: П. Фринцко предсѣдатель, М. Бильо заступникъ, Т. Каськôвъ секретарь, Л. Симъ записникъ, И. Цепко касіеръ, А. Бильо и А. Русенько ст. доворцѣ касы, Д. Несторъ и Н. Угринякъ опѣкуны хорыхъ, И. Гавринъ капітанъ, В. Ґрацонь хорунжій, Г. Гучко и В. Гуцулякъ дозорцѣ дверей. Выбрано урядъ на рôчнôмъ мітинґу на р. 1904.

П. Члены бр. св. Йоана Крест. записуйте свои жены а также и дѣти до бр. сестричного св. Ольги недавно заснованого у насъ.

Т. Каськôвъ, секретарь.

БРАТСТВО

Успенія Пр. Богородицѣ въ Cross Fork, Pa. буде принимати въ Януару 1904 новыхъ членôвъ до братства за $1. вступного а до Союза пôсля статутôвъ. Мітинґи вôдбувають ся въ першу недѣлю по 20-тôмъ кождого мѣсяця точно о 2-ôй годинѣ пополудни.

Теодоръ Панцьо,
секр тарь,

НОВЫЙ УРЯДЪ

бр. св. П. и П. въ Cleveland, O., вôддѣлъ 102 — на рôкъ 1904: Ив. Скрапъ предсѣдатель, А. Гладкій пôдпред., Ив. Сенько секретарь, Ив. Сташикъ заступникъ, Мих. Чеґінъ касіеръ, Ив. Гудакъ доз. касы, Йос. Гладкій (въ Нюборґъ), Мих. Пастеракъ (въ Клівландъ) опѣкуны хорыхъ, Ю. Чеґінъ хорунжій, П. Гладкій капитанъ, Гр. Фекъ дверникъ. Братскій адресъ: Mr. M. Csegin, 10 McKinstry St. Cleveland, O. Мітинґи вôдбувають ся кождои першои Недѣлѣ въ мѣсяцю.

УРЯДЪ НА Р. 1904

вôддѣлу Р. Н. Союза 67 въ Butler, Pa.: Ив. Бунґа предсѣд., Ю. Олагъ секретарь, Ив. Гомка записникъ, Мих. Качуръ касіеръ, Гр. Минта дозорця касы, Дан. Ильчишинъ пôдпредсѣд., М. Стофикъ заст. секретара, Ан. Бекъ заст. записника, Дан. Яхванъ капітанъ, Т. Митрикъ и Мих. Янчикъ дозорцѣ хорыхъ, Дан. Петрушка дверникъ. Мітинґи вôдбувають ся кождои першои Недѣлѣ въ мѣсяцю. Адресъ братскій: Mr. Geo. Olah, Box 85, Lindora Supply Co., Butler, Pa.

БРАТСТВО

Трохъ Святителѣвъ дае до вѣдомости всѣмъ своимъ членамъ, що дня 17-го Януара 1904 вôдбуде ся рôчный мітинґъ въ Whitney, Pa., на котрый мають ся всѣ члены братства зôйти, понеже буде ся выбирати новый урядъ и принимати новыхъ членôвъ безъ вступного а то задля того, щобы кождый мôгъ вступити и свою фамилію забеспечити на выпадокъ смерти або хоробы. Р. Н. Союзъ платить за 70 цнт. мѣсячного $600 посмертного, а брацтво за 50 цнт. мѣс. $5. запомоги въ разѣ хоробы. Ану братя Русины пробудѣть ся и приступайте до брацтва и Р. Н. Союза поки ще не пôзно. Єсть тутъ много такихъ, що коли захорѣе то приходить або переказуе, щобы прийти записати єго до Союза и до братства. Чи тогды доперва на тое часъ якъ вже смерть за плечима?..

Петро Завада,
секретарь.

ПОДАЄМЪ

до вѣдомости всѣмъ кому на тôмъ залежить, що наше братство св. Йоана Хрестителя, котре було заложене въ Sterling, Pa. року 1902 дня 10 Августа истнуе, але мы не могли на дальшій часъ всѣ зôставати въ Стерлинґъ, бо мы мусѣли глядати где инде роботы. Насъ єсть тутъ 5-охъ, именно: Фр. Козловскій, Ив. Фаринякъ, Андр. и Йосифъ Бандрôвчакъ и П. Слишикъ, а 3 членôвъ маємо на другихъ плейзахъ. Мітинґи вôдбувають ся кожду першу недѣлю по 15 мъ.

До уряду братства зôстали выбраній на рôкъ 1904 слѣдуючй: Франкъ Козловскій предсѣдатель, Иванъ Фаринякъ секретарь по разъ 3-ій, Йосифъ Бандрôвчакъ фінансовый касіеръ.

Хотяй наше братство мале, але добре стоить. Маємо всьо въ порядку, и дасть Богъ, що насъ буде бôльше, лемъ ся робота пустуть.

И. Г. Фаринякъ,
секретарь.

БРАТСТВО

св. О. Николая въ Perth Amboy, N. J., що належить до Р. Н. Союза, буде принимати новыхъ членôвъ въ мѣсяцю Януару безъ вступного.

Кузма Шкуратъ,
секретарь.

НА рôчнôмъ мітинґу бр. св. О. Николая въ Cleveland, O., вôддѣлъ Союза 47, пересмотрено рахунки, котрй знаходять ся всѣ въ порядку и выбрано слѣдуючій урядъ: Ст. Милянъ предсѣд., Гр. Коваль секретарь, Пр. Снирь касіеръ, Ил. Коваль пôдпредсѣд., Л. Быбель заст. секретара, И. Вислоцкій заст. касіера, И. Данило дозор. хорыхъ, И. Коваль дверникъ.

БРАТСТВО

св. Йоана Хрестителя въ Scottdale, Pa., в. Союза 36, буде дня 17 Януара выбирати новый урядъ, бо на мітинґъ 20 Децембра члены не посходили ся. Хто не прийде на сей мітинґъ 17 Януара 1904 заплатить доляра кары. На мітинґу будемо принимати новыхъ членôвъ. Мітинґъ зачне ся о першôй годинѣ пополудни въ домѣ п. Федора Яроша.

Грицъ Овадъ, предсѣд.,
Федоръ Ярошь, секрет.,
Петро Цуликъ, касіеръ.

— АДРЕСЪ секретара Союза въ Passaic, N. J. слѣдуючій: Mr. Timko Nosal, 206 Fourth St. PASSAIC, N.J.

— НА рôчнôмъ мітинґу парафіяльнôмъ въ Jersey City, N. J. выбрано слѣдуючій Комітетъ на рôкъ 1904: Е. Шпакъ, предс., Н. Пупчикъ заст., Юр. Пôдсадочный секр., Стеф. Калакука заст., Теод. Цѣшлякъ кас., Мих. Ковальчикъ заст.; Гр. Пôдлипчакъ, Ник. Михальскій, Ив. Ходаба, Павло Канѣщакъ, Гар. Соколичь; К. Кирчôвъ и Сем. Ядловскій, контрольоры; К. Курила и Илько Тарбай, колекторы; Лук. Ступиньскій и Р. Ромцьо, заст. кол.; К. Сандовичь и Сем. Ґрабанъ, до офѣры вст.; Мих. Медвѣдь и П. Фусякъ, заст. вст.: Кип. Адамцьо, Теод. Ткачикъ, Діон. Голодъ и Вас. Криницкій, церковники; Ем. Ковальчикъ и Лев. Ґула, до порядку.

ТОВ. »Запороска Сѣчь« въ Ню Йорку выбрало слѣдуючій новый урядъ: П. Титла предсѣдатель, И. Бѣлобрамъ секретарь, Гр. Щербатый касіеръ, Ф. Дашкевичь контрольоръ, Й. Ялицкій маршалокъ, Н. Кароль дверникъ.

На гол. мітинґу дня 16 Сѣчня намѣряе цѣле товариство вступити до Р. Н. Союза.

ТОВ. „ЗАПОРОСКА СѢЧЬ“ въ Ню Йорку устроюе вечерокъ въ Суботу дня 6 го Лютого 1904 въ гали Гармонія ч. 46 Ave A.

Вступъ вôдъ особы 25 центôвъ. Початокъ точно о 7-ôй вечеръ. За доборову музыку и добру забаву ручить

КОМІТЕТЪ. 4

— ДНЯ 3-го Януара 1904 вôдбувъ ся въ Troy, N. Y. рôчный мітинґъ парафіяльный, на котрôмъ выбрано слѣдуючихъ новыхъ урядниковъ церковныхъ: Демко Мерена, предсѣд., Денисъ Спякъ заст. предс., Володимиръ Усцкій секретарь, Теодоръ Пиндусъ заст. сек., Теодоръ Шевчикъ касіеръ, Тимко Стахъ заст. касіера, Лазарь Царь церковникъ; колекторы: Йосифъ Панцъ и Петро Шашкевичь на South Troy и Albany, N. Y., Андрей Дичко и Данько Боднарикъ на West Troy, N. Y., Стефанъ Хомякъ и Михайло Майхричь на Cohoes, N. Y.; контрольоры: Павло Рончковскій и Петро Рончковскій.

Въ касѣ парафіяльнôй найдено того дня $513.18, зъ того $511.11 на книжочцѣ щадничôй, $2.07 готôвкою. Довгу жадного.

о. Д. Добротворъ,
душпастырь.

ПОДЯКА.

Мы низше пôдписаній, на пôдставѣ ухвалы гол. рôчного парафіяльного мітинґу зъ д. 4 Януара 1904, складаемо въ имени нашои цѣлои парафіи щиру подяку п. Константину Кирчову за придбане и пожертоване на нашу церковь двѣста дол., а на нашу школу сто дол. разомъ $300. П. Кирчôвъ зô своеи кишенѣ добровôльно плативъ асекурацію за бл. п. Гр. Кобана, зъ котрои $300. припало нашôй церквѣ и школѣ. — Симъ давъ ч. К. Кирчôвъ доказъ своеи христ. жичливости и доброты, тай великои любови и привязаня до нашои парафіи и молодежи школьнои... Нехай Всевышній вынадгородить єму и его родинѣ.

Въ имени рускои парафіи въ Jersey City, N. J.:
О. Н. Пôдгорецкій, душпастырь,
Емиль Шпакъ, предсѣдатель,
Юрій Пôдсадочный, секретарь,
Теодоръ Цѣшлякъ, касіеръ.

ПОДЯКА.

Всч. о. Уліцкій зъ Ансоніи, Конн. переславъ на мои руки квоту $118.10, яку на погорѣлцѣвъ Русинôвъ золочôвскихъ зволили зложити:

1) Русины зъ Ansonia, Conn.	$12.74
2) п. Гавріилъ Дзядикъ зъ Derby, Conn.	5.00
3) Всч. о. Кульчицкій вôдъ Русинôвъ зъ McKeesport, Pa.	9.48
4) Всч. о. Понятишинъ вôдъ Русинôвъ зъ Ramey, Pa.	12.00
5) Всч. о. Стефановичь вôдъ Русинôвъ зъ Pittsburg, Pa.	56.20
6) Всч. о. Пôдгорецкій вôдъ Русинôвъ зъ Jersey City, N. J.	22.68
Разомъ	$118.10

Вы зъумѣли вôдчути Вп. Добродѣѣ гôрку долю братôвъ своихъ погорѣльцѣвъ, якихъ и безъ огню вже давить тяжка змора всѣлякихъ благодатей галицкихъ. Ваша лепта, то для насъ великй грошѣ! Не одного ними запоможе ся въ нынѣшный прикрый часъ голоду та холоду. Зволъте проте приняти сердечну подяку, яку отсимъ складаю именемъ вдячныхъ погорѣльцѣвъ. Богъ заплать Вамъ за Ваше щире серце!

Золочѣвъ, 24. XII. 1903.

о. Петро Нижанковскій.

Надôслане.

Вже кôлька разы нападала мене ню-йорска казела хотячи менѣ вôдобрати честь. Але кождый хто зô мною здыбавъ ся знае, що я чесным способомъ заробляю на хлѣбъ для себе и свои родины, а не брехнею якъ редахторъ згаданои „казеты“ Пословиця каже: „зъ смаркатымъ не наѣшь ся а зъ блазномъ не наговоришь ся“. Подôбно дѣесь зъ редахторомъ. Пускае въ свѣтъ брехнѣ, бо инакше мусѣвъ бы выдавати казету незадрукованучисту. Называе кого безбожникомъ а забувъ може якъ въ Мейфілдъ вмѣсто молитвенника бравъ сонникъ до церкви. О. Обушкевичь казавъ тогды, що кара Божа его не мине за тое и вже до того недалеко, бо видно, що въ розумѣ баламутить.

Допись зъ Woonsocket неправдива. Хто тутъ буде старати ся за церковь, коли приятелѣ редахтора ще въ краю честь за ковбасы продали и втратили у честныхъ людей довѣріе а церковь потребуе грошей. А може хотѣли бы зъ церкви жити?

Въ Менвилъ бувъ я, бо запросили мене чесній люде — а записувавъ я членôвъ до Союза не въ готелю, а въ домѣ п. Гр. Пригоды. Неправдою е, щобы хто мене выкидавъ або стрѣлявъ до мене. Мене вôдпровадили до кары чесній люде. Неправдою и тое, щобы я говоривъ: пийте люде бо Союзъ за тое заплатить. Такъ говорять и роблять хиба хрунѣ. Союзъ не потрѣбуе піякôвъ бо, зъ піяками далеко не зайшовъ бы. Союзъ давъ менѣ право записувати новыхъ членôвъ и я записую, але тôлько честныхъ людей.

Ив. Преґонъ.

ХОЧУ ОЖЕНИТИСЬ.

Шукаю рускои дѣвчины вôдъ 16—20 лѣтъ, котра бы умѣла читати и писати бодай въ нашôй мовѣ. Походжу зъ Буковины, маю 500 дол. готового гроша, есьмь форменомъ на C. P. R. R., маю $2.50 денно. Голоситись письменно зъ долученемъ своеи фотографіи на адресу: Jerry Lastiwka, Sect. Foreman, Tilley, Alta Canada. Дѣвчина може бути Буковинка або Галичанка, зъ Канады або Сполученых Державъ. На жадане пôшлю свою фотоґрафію або зашлю тикетъ на дорогу. 2

До вѣдомости всѣмъ п. секретарамъ „Союза“!

О хорошй оригінальнй вôдзнаки для дѣтей Р. Н. Союза вже постаравъ ся, а также и о новй вôдзнаки для старшихъ. Кождый членъ до 3 мѣсяцѣвъ вôдъ часу вступленя мае мати вôдзнаку. Прошу всѣхъ п. секретарôвъ сейчасъ менѣ донести, скôлько вôдзнакъ для старшихъ а скôлько для дѣтей маю прислати кождому Вôддѣлови. Вôдзнаки для старшихъ мае ся все продавати по 85 цт., а вôдзнаки дитинячй по 25 ц. и то лишь за готôвку.

С. Ядловскій,
голов. секретарь.

На продажъ Руській Готель тамо!

Великій дôмъ, складаючій ся зъ 11 румôвъ и галѣ на представленя, мітинґи, забавы. Въ домѣ тôмъ е готель. Хто бы хотѣвъ купити, зволить зголосити ся на адресу:

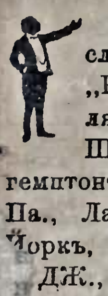
Mr. Joseph Maslyar, Jessup, Pa.

Читайте дѣти!

Въ Америцѣ маємо вже споре число рускихъ школъ. До кождои зъ тыхъ школъ ходить досыть много школярѣвъ, въ деякотрыхъ есть повызше 100 дѣтей. Сподѣемо ся, що всѣ рускій школярѣ учать ся добре, але „Свобода" хотѣла бы знати, котрѣ дѣти учать ся найлѣпше. Щобы о тôмъ довѣдатизъ „Свобода" просить всѣхъ рускихъ школярикôвъ и школярки, щобы переписали власноручно стишокъ „Рôдна Мова" (вôнъ знаходить ся на 13 сторонѣ въ читанцѣ призначенôй для другои клясы) и заслали его до редакціи „Свободы" найдальше до 15-го Януара 1904 року. Хто найкрасше, найчистѣйше и безъ блудôвъ перепише сей стишокъ дôстане въ нагороду 3 доляры, хто другій зъ ряду перепише стишокъ сей найлѣпше — дôстане 2 доляры, а хто третый зъ ряду найлѣпше ся справить — дôстане одного доляра.

Кожда руска школярка або школяръ въ Сполученыхъ Державахъ и Канадѣ безъ взгляду на тое де мешкае и до якои школы ходить, нехай припше намъ сей стишокъ, пôдпише свое имя и подасть свою адресу. Даемо Вамъ богато, часу тожь не лѣнуйте ся, але чимъ скорше присилай свои выробы а то на таку адресу:

SVOBODA,
Box 353 Scranton, Pa.

До того часу надôслали намъ стишокъ „Рôдна мова" школярѣ зъ Дербі, Конн., Шамокінъ, Па., Нортгемптонъ, Па., Питсбургъ, Па., Лансфордъ, Па., Ню Йоркъ, Н. Й., Джерзи Сіти, Н. ДЖ., Ансоніи, Катасаквы, Дженъ Лайонъ, Сифтонъ, Стюартборнъ, Вотербері, Брукедъ Лейкъ, Снейкъ Крікъ, Мт. Кармелъ. Ротерінъ, Фишъ Крікъ, Мисиракесъ, Шафтъ, Ґімли, Йонкерсъ, Бофало, Плимавтъ, Реймі.

Смѣшне.

На улици здибали ся двѣ кумы.

Гануся и Маруся.

Ганусл: Дай Боже добрый день, кумо, Марусю!

Маруся: Дай Боже здоровля, кумо, Ганусю!

Ганусл: А до такъ идете, що тамъ чувати?

Маруся: Ой кумочко, на маю часу, иду по горѣвку сына витати...

Ганусл: Якого сына, що за причина?

Маруся: Тажъ мого Костя, вчора прийшовъ зъ войска.

Ганусл: Ахъ моихъ вы кумунечко чежъ вôнъ ся не набувъ? Вчора доба якъ пôшовъ а нинѣ доба якъ прийшовъ.

Маруся: Та вôнъ якъ зрѣсъ такъ усього нанесъ: Принѣсъ ремѣнець, грефенець, зô шварцу скринку, зô щѣтки дощинку, чотыри синихъ латка и двѣ старихъ шапки, панталоньы полатанй але не поганй, сорочка нова низше крижѣ дѣра и чоботы давъ робити немавъ чимъ заплатити тай босый до дому прийшовъ. А що тамъ за вôдвага въ него? Бувало якъ ще не бувъ воякомъ то то не пôшовъ до сѣней, бо ся боявъ гусей, а теперь пôде вже и на гумно якъ гусей не видно; бувало стоявъ на ровѣ то ся боявъ коровы, а теперь пôде вже и до хлѣва якъ коровы нема.

Подавъ Йос. Шкрибайло.

ПРИ НАУЦѢ РАХУНКÔВЪ.

Учитель: Наколи я маю въ одной кишени 5 центôвъ, а въ другой 8, такъ скôлько разомъ е въ мене грошей?

Ученикъ: Мало, пане професоръ.

ХОРЫЙ У ЛѢКАРЯ.

Не потребуєте менѣ, пане докторъ, ничь заказувати, бо менѣ моя жѣнка вже все заказала...

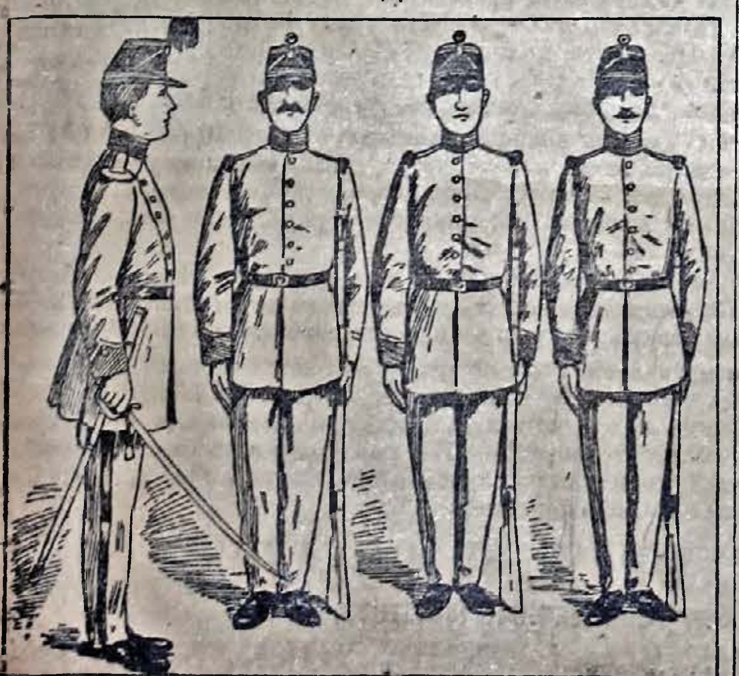
НА ТОРГОВИЦИ.

Селянинъ: — Не торгуйте ся, пане купець за того пацючка, бо вôнъ товстый немовь нашъ дѣдичь.

Купець: — Добре, добре, але зъ якои вôнъ расы походить?

Селянинъ: — Вôнъ не походать зъ нѣякои расы, ино зъ хлѣвця...

ЗАГАДКА.

Яка помылка е на тôмъ образку?

ТОРГЪ ГОНОРОВЫЙ.

— Вы мене при свѣдкахъ назвали обманьщикомъ, я васъ завозву до суду за образу, заплатите 10 золотыхъ.

— Марниця, заплачу 5 золотыхъ!

— Ну, дайте менѣ 10 зл. а назвѣть мене еще разъ обманьщикомъ — або якъ сами схочете...

— Хочете правовати ся, выставити кому повномочіе, купити або продати маетокъ, дôстати спадокъ, сколектовати грошѣ вôдъ довжникôвъ або увôльнити ся вôдъ войсковои екзекуцыи, пишѣть до John-a Nemeth-a 457 Washington St. New York, N. Y. Вôнъ вамъ весь зробить якъ найлѣпше и скоро.

Лишь 4 доляры и пôвъ коштуе на рôкъ „Літературно-Науковый Вѣстникъ".

Выходить, що мѣсяця великими книжками що мѣстять въ собѣ около 200 сторôнъ друку. Кождый інтеліґентный Русинъ въ Америцѣ повиненъ бути предплатникомъ „Літературно-Наукового Вѣстника".

Предплату можна высилати до редакціи „Свободы" або впростъ до краю на адресу: Літературно-Науковый Вѣстникъ", ул. Чарнецького 26, Львôвъ, Galicia, Austria.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ
ЮЛІЯНЪ ЧУПКА,
—адвокатъ,—
3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.

Єго офісъ въ Scranton, Pa, е на 303 Spruce Str. Але до Скрентонъ приѣзджае тôлько кождого понедѣлка и четверга вôдъ години 6-ои до 8-ои вечеромъ.

Всѣ справы американьскй въ повѣтахъ: Люзерне и Лякована.

Хто мае справу ґрунтову, або хоче вôдобрати грошѣ або спадокъ въ старôмъ краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вôнъ бувъ адвокатомъ въ Галичинѣ.

Всѣ контракты, правнй паперы и повномочія. мл04

Фармы!

Нынѣ кождый ся пытае що станесь пôзнѣйше?

Чи пôде робота? Чи буде страйкъ? А нѣхто не може вôдповѣсти.

Чи знаете, де не мусите ся боятки страйкôвъ?

Фарма е одинокою рѣчею де нема страйку. На фармѣ нема босôвъ, чоловѣкъ е своимъ паномъ и нѣхто не выкине его зъ роботы.

Нашою задачею есть помочи вамъ стати независимыми.

Купѣть собѣ фарму. Черезъ наше посередництво можете купити собѣ фарму въ **Верджинии**. Земля добра, здорова вода и воздухъ. Уродить ся все, що посѣете або посадите и можете продати за готовй грошѣ.

Голосѣть ся до:

JOHN JELINEK,
1116. Pine Alley, Braddock, Pa.

Кожде братство

повинно мати книжку для опѣкуна хорыхъ, одну або бôльше, для записованя коли, хто захорувавъ и якъ довго бувъ хорый. Таку книжку можете достати въ Ред. „Свободы". Одна коштуе доляра. Грошѣ присилайте напередъ.

SVOBODA
Box 353, SCRANTON, PA.

JOHN J. CAMPTON
Католицкій похоронникъ.
Вынаймае тано коричѣ — ту и на околицю. —
410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

КНИЖКИ

!ПО ЗНИЖЕНОЙ ЦѢНѢ!

Антоній и Клеопатра	75
Альманахъ	50
Багітки	10
Вôзникъ Геншель	75
Метелики	50
Мôй измарагдъ	100
Матеріялы до украиньско-рускои етнографіи (3 томы) по	100
Монографіи Костомарова	50
Маніфестъ комуністичнои партіи	20
На добродѣйнй цѣли, комедія	35
Новй и перемѣннй звѣзды	5
Національне питане въ Норвеґіи	5
Нетлѣ	25
Нагула	10
„Наука" рôчникъ зъ 1878 р.	3.00
Начала физики	10
Наша родина	50
Оповѣданя Коцюбиньского	10
Оряся	5
О еміґраціи	10
О торговли	5
О новыхъ податкахъ	10
О опѣкунахъ и кураторахъ	10
Омелько Цуцыня	20
Образки зъ природы	5
Партійна політика и мораль	25
Повѣсти Нечуя	100
Старый Єфремъ	10

(Дальше буде.)

Повызшй книжки маємо тôлько въ однôмъ або двохъ примѣрникахъ, длятого просимо замовляти сейчасъ.

Си книжки, котрй понизше списанй можете всегда дôстати!

Американьскій шляхтичъ	15
Абу Касимовй капцѣ	30
Апостолы и Евангелія	35
Библія велика	50
Библія мала	30
Букварь рускій	25
Богъ Надежда	100
Весела книжочка зъ образками	30
Граматика руска	25
Де що про звѣрята	30
Друга китичка для малыхъ дѣвчатъ	10
Дослѣды зъ поля статистики	10
Дядько Дмитро, оповѣдане про се куды идуть мужицкй грошѣ	10
Де-що про права и суды въ Сп. Дер.	10
Де-що зъ исторіи россійскои православнои місіи въ Америцѣ	10
Дорога до свѣдомости	10
Енеїда Котляревского	50
Записки школяра	20
И мы въ Европѣ	10
Коляды	20
Кльод Ґе	5
Карбы	25
Календарь „Союза" (1903)	25
Казка про жида	10
Канадійска Русь	10
Кормъ душѣ	100
Конституціи Сполуч. Державъ	10
Лисъ Микита	50
Малый Робинзонъ	10
Микола Палкинъ	10
Микола Костомаровъ	5
Народный Рухъ Ав.-Уг. Русинôвъ	15
Оповѣданя для дѣтей	20
Оповѣданя Стороженка	10
Оферма	10
Образки зъ Америки	10
Оповѣданя С. Макара	15
Пѣснословець	50
Пригоды Донъ-Кихота	40
Повѣсти Федьковича	20
Поезіи Шевченка	1.25
Про вôдступникіи. вôдъ рос. православія	10
Павуки та мухи	2
Псалтирь великій	300
Псалтирь меньшій	100
Pid Krestom	100
Розмова Поляка зъ Русиномъ	10
Рыболовы, оповѣданя Ковалева	75
Рускій спѣваникъ	40
Ревізоръ зъ Петербурга	30
Русины пряшôвскои епархіи	35
Судный день	50
Словаки чи Русины?	25
Стежечка въ рай	50
Тарасъ Шевченко	15
Тымко Гаврилюкъ	15
Хлѣбъ душѣ	1.00
Читанка друга	25
Читанка трета	40
Читанка четверта	50
Шейкспіръ въ повѣстяхъ	10
Яблочникарь, комедія	15
Якъ повставъ свѣтъ?	15

(Дальше буде.)

Замовляйте тôлько тй книжки, котрй бачите въ послѣднôмъ числѣ „Свободы".

Всѣ попереднй списы и цѣнники книжокъ суть неважнй.

Зъ замовленями посылайте и грошѣ.

Пишѣть выразно.

Замовлень на суму менчу якъ доляра не принимае ся.

Почту мы оплачуемо.

Адресъ:
SVOBODA,
Box 353, Scranton, Pa.

Книжки новыене вписанй высилаемо сейчасъ по одержаню замовленя.

КУПУЙТЕ!

КНИЖОЧКИ для записованя мѣсячнои колекты и другихъ жертвъ на вашу школу, церковь, плебанію и т. д. Можете ихъ дôстати по цѣнѣ 7 центôвъ за одну. Такй книжочки повинна кожда парафія роздати своимъ членамъ. Кождый парафіянинъ повиненъ мати таку книжочку, тогды буде знати, що тй грошѣ якй вôнъ заплативъ на церковь и т. и. ему не пропадуть.

БЛЯНКЕТЫ на метрики хресту, вѣнчаня и похорону по цѣнѣ 2 центы за штуку.

БРАТСКІЙ опѣкуны хорыхъ повиннй мати книжки для записованя кожи хто захорувавъ, на яку слабость и т. д. Одна книжка коштуе одного доляря.

— SVOBODA, —
Box 353,
SCRANTON, PA.

Хочешь читати дещо веселого и насмѣятися?

Купи собѣ „Комара".

Три старй рôчники коштують лишь $3.50.

Оденъ рôчникъ $1.25.

Хто хоче дôстати „Комара" що два тыждне черезъ одергъ рôкъ, нехай зашле 2 доляры на адресу:

„Комар",
Собѣщина ч. 8.,
Львôвъ, Austria, Galicia.

Тамъ можете дôстати также слѣдуючй книжки:

Календарь „Комара" на рôкъ 1903	15ц.
Календарь „Комара" на рôкъ 1904	25 „
Новомодный Спѣваникъ	20 „
Деканы зъ горъ	15 „

C. M. HATHAWAY,
аґентъ вôдъ огневои асекураційнои компаніи.

Колектуетакожь грошѣ за рентъ. Мае два домы до ренту на Race str., три домы на продажь на Hill str., домы до мешканя або на продажь на Blakely, Olyphant, Pa.

ЦѢНА ДУЖЕ НИЗЬКА.

Яна Фишера

Новый Банково-Шифкартовый Дôмъ отвореный кождого дня вôдъ 7-ои рано до 9-ои вечеромъ пôдъ ч. 713 Front St., Catasaqua, Pa.

Засылае, купуе и продае старокраевй грошѣ.

Приймае грошѣ до переховиня и звертае ихъ кождого часу.

Шифкарты продае до всѣхъ портôвъ Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antwerp и на Анґлію за ту саму цѣну що и компанія.

Продае всѣлякй молитвеннй и забавнй книжки.

Провадить чисто славяньскій, христіяньскій бизнесъ. Вôдвѣдайте его.

Вôнъ е такожь Notary Public — потверджае и выробляе всякй старокраевй контракты скоро и безпечно.

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускои плебаніи.

Добрий вечеръ друже мôй!
— Добрый вечерь, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!
Що за Талпашъ? Звôдки вôнъ?
— Та-жъ краянъ нашь милый
— У него всѣ Русины
— Пôдкрѣпляють силы!...
— Що за бриндза й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

Выробляе братскй машлѣ, шапки, вôдзнаки, хоругвы, униформы.

Цѣнникъ и пробе нивысилае даромъ.

Можете писати до насъ по руски, словеньски або польски.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

ПЕРША РУСКА БУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.

Михайла М. Югаса

314 THIRD STREET

Хочешь купить добре мясо,
Шинку чи смачныхъ ковбасъ,
Не трать брате грошей й часу,
Лишь пытай ся, де бучеръ Югасъ.

Вôнъ всѣляке мясо мае,
Зъ людьми красно розмовляе
И поруски, по словеньски,
По анґлицки и по польски.

Зъ него Русинъ, бучеръ славный,
Къ добрôй справѣ всегда справный,
За рускій народъ крѣпко стоить,
Вражды людскои ся не боить.

Тожь Русинамъ треба знати,
Що єго тре пôдпирати;
Красно зважить, въ папѣръ запакуе,
Бучерня чиста, ажь ся серце радуе.

Мы, Руснаки не жалуемо,
Вôдъ Югаса все мясо купувати будемо,
Бо вôнъ у Scranton найлѣпше мясо мае,
О тôмъ кожда дитина навѣть добре знае:

Тожь милй братя, нѣкуда ся не волочѣть,
До найлѣпшои бучернѣ до Югаса ходѣть
Добре, тано, справедливо
Чисто, смачно и уцтиво!

L 10

ДАРОМЪ 24 хорошихъ и цѣнныхъ предметôвъ. Хто собѣ заордеруе нашу красну нікльову годинку, котру выробляе одна зъ найлѣпшихъ фабрикъ и есть выпробована и ґарантована на **20 ЛѢТЪ**, такъ, що може ся рôвнати 30 доляровымъ годинкамъ и пошле намъ за неѣ и за гарный позолочуваный ланцушокъ $2.50 — то мы ему зашлемо вразъ зъ годинникомъ и ланцушкомъ слѣдуючй предметы зовсѣмъ дармо: 1 знамениту королѣвску шведску братву цѣны $2.50. Добрый кишенковый ножь за 40 цент. Позолочуваный перстень цѣны $1.00, 1 брилянтовый ґузикъ за 60 цнт., 12 гарныхъ бѣлыхъ хустинокъ за $100, 24 аркушôвъ листового паперу и ковертъ за 10 цнт., 1 пару спинокъ до маншатôвъ за 50 цнт., позолочуванй спинки до сорочки за 50 цнт.

Сй рѣчи будемо высилати даромъ лишь за короткій часъ, протое спѣшѣть зъ замовленями. Пишѣть на адресу:

Ch. I. Kapoun Co., 1015 Collins Str., JOLIET, ILL

ГАВРІИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѣвкахъ зъ найлучшихъ броварѣвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ
Въ Шамокінъ, Па. мешкае руский кравець
ПЕТРО КУЗМИЧЪ
425 N. Shamokin str.

Робить вôнъ всѣлякй убраня мужескй складно и дешево.

Хто у него замовить убране, нѣколи того не пожалуе.

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повнй склянки доливае.
Є цигара, є и галя
На мітинги, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате,
Пôде дальше, якъ у пяты!

Памятайте Русины, що Русинка
МАРІЯ ЛУЧКОВЕЦЬ
мае гарно уряджений **ГОТЕЛЬ** на розѣ Independence & Vine Str. Nr. 717 въ **ШАМОКІНЪ, ПА.**

Тамъ забавитесь, ажь мило,
Въ неи добра „виска", пиво,
Вино, конякъ и цигара
Й господиня гарна, жвава.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ дôстане найздоровшй и найтаншй напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦИЯЛІСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖІНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.

Жени при породї дізнають особлившої опіки.

Офіс: 227 N. Shamokin Str. SHAMOKIN, PA. | Телефон Nr. 1673

Юліянъ Копистяньскій
(Julian Kopyscianski)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Первърядный салюнъ рускій. — Найлѣпшй напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки доскональй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька!

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
TROMETTER'S
(Тромейтеръ)
при Рединьскôмъ депѣ въ Shamokin, Pa.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ

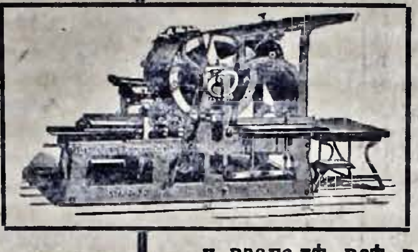
Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагоджені на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

оправляе книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясенй. Також робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменôвъ и т. д. За роботу гаранту е.

Друкарня „Свободы"
ВЫКОНУЄ:

ТИКЕТЫ, на пікніки, балѣ, выгравки, предстазленя,
ПАПЕРЫ листовй,
КОВЕРТЫ для братствъ и поодинокихъ людей,
СТАТУТЫ братскй,
КНИГИ параф. и братскй,
КНИЖКИ колекторскй, братскй и т. п.,
ПЛЯКАТЫ,
ЦИРКУЛЯРѢ

и взагалѣ всѣ роботы друкарскй

!!!СТАРАННО, ТАНО И НА ЧАСЪ!!!

АДРЕСЪ: **SVOBODA**, BOX 353, SCRANTON, PA.

ИВАНЪ ГЛОВА
JOHN GLOVA (POSTMASTER)
— въ —
Excelsior, Pa.

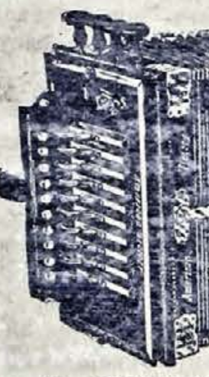
ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потрѣбнй рѣчѣ до житя, якъ також можна купити убраня майнерскй и звычайнй.

Посылае також грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

☞ Продае шифкарты. ☜

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

ГАРМОНІЄ!

Найлѣпшй, найсильнѣйшй и найтаншй гармонии можете дôстати у мене. — Пишѣть по великій цѣнникъ зъ образками, въ котрôмъ найдете машинки до друкованя, годинки, що кукають и грають, гуслѣ, басы, клярнеты, краевй файки, бритвы, печатки и много другихъ новыхъ а потрѣбныхъ рѣчей.

S. KELTONIK, PUNXSUTAWNEY, PA.

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштув сего пива, то иншого вже не хоче пити.	Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: General Office 2333.
Night Call 4854.

$5-вый цѣсарскій ЕЛЄКТРИЧНЫЙ ПОЯСЪ за 1 доляра.

Щобы впровадити нашъ $5.00 Цѣсарскій Елєктричный Поясъ спродамо въ протягу слѣдуючихъ 30 днѣвъ 10.000 сихъ поясôвъ по незвычайно низькôй цѣнѣ с. е. по 1 дол.

ЛѢЧИТЬ ПÔДЧАСЪ СНУ. Руматизмъ, нервове ослаблене, хоробы серця, остре перехододжене, диспепсію, хоробы печѣнокъ, бôль въ грудяхъ, бôль головы, ґрипъ, хоробы почокъ и жолудка, слабости жѣночй, болѣ въ крижахъ и т. п. УСУВАЄ БÔЛЬ ВЪ ПРОТЯГУ ОДНОГО ДНЯ. Тысячѣ людей вылѣченыхъ кождого дня. Бôльше якъ 4.750.000 людей уживае ихъ нынѣ. ПИШѢТЬ ДНЕСЬ и залучѣть $1.00 а мы пôшлемо вамъ поясъ и оплатимо пересылку.

C. J. Kapoun, Co., 1615 Collins Str., Joliet, Ill.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— въ —
SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново уряджeный. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $4,000.00 Заряджують нимъ:

Н. Габура, М. Колодѣй и М. Пелякъ.

Гей Русины! чи знаєте вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка
въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаєте. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту" и скоро а безпечно пôшле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте одиакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найпараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погоститеся, якъ въ рôдной бабки на весѣлю.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read

The International Socialist Review

Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.

CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

ПРО ЧТО ХВОРѢЕТЕ?

ПРО ЧТО ТЕРПИТЕ А НЕ ВЫЗДОРОВЛЯЕТЕСЯ?

Чи незнаете, что можете быти вылѣчены если того собѣ желаете?

„Не самыи лѣкарства, но и способъ лѣченія и ужитья излѣчають слабости."

Сильне битє серця и его лѣченіе.

Терпѣла я 5 лѣтъ на бôль въ лѣвомъ боцѣ а главнѣе на сильное битье серца Великіи сумы грошей выдала я докторамъ, но жаденъ изъ нихъ ничего мнѣ не помогъ. На конецъ лѣкарства Проф. Др. Коллинса возвратили мнѣ мое утраченное здоровье.

М. Стаховичь,
106 E. 81st St.,
New York.

Женская неправильность.

Была я хвора за 6 лѣтъ на мѣсячную неправильность, имѣла я при каждой мѣсячной регулярности нестерпимыи болѣ въ крижахъ и слабинахъ, при томъ и боль головы мучилъ мене. Докторскіи лѣкарства на мой недугъ ничого мнѣ не помогли, ажь на послѣдъ спробовала я лѣкарства Проф. Дра Коллинса, которыми я теченіем одного мѣсяца сполна выздоровѣлася.— Всѣ, которы чуетеся быти хворыми, удайтеся до него, ибо онъ есть тотъ лѣкаръ, которому можно повѣрити для его великой учености и знанія въ лѣченію небезпечныхъ слабостей.

Паул. Загаръ,
Claremont, Minn.

Наша порада.

Если чуетеся быти хворыми, удайтеся только на вообще извѣстного лѣкаря, якимъ есть **Проф. Д-ръ Е. С. Коллинсъ,** который непремѣнно Васъ вылѣчитъ, якъ уже вылѣчилъ тысячи а тысячи иныхъ людей. Неоткладайте съ вылѣченіемся, ибо якъ поздно начнете лѣчитися, то тяжше есть лѣченіе.

Доброе дѣло само себе хвалитъ.

Проф. Д-ръ Е. С. Коллинсъ непотребуетъ выхвальоватися, понеже его паціенты выхваляютъ. Множество листовъ отъ выздоровленыхъ людей свѣдчитъ о его похвалы-достойномъ успѣху въ лѣченію.

Не выкидайте грошей на всякіи дурницѣ, якъ напр. на электричныи пасы. Въ такихъ электричныхъ пасахъ или крестахъ нѣтъ ніякой электрики, ани ніякой лѣчивой силы средства. Но съ тымъ легко можете прити до несчастя, если такій пасъ будете носити, ибо ваша немощь застарѣется и погоршается. Тсе скажетъ Вамъ каждый добрый лѣкаръ.

Выстерѣгайтеся подправлятелей и наподоблятелей. Проф. Д-ръ Коллинсъ предъ годами вынайшолъ способъ, для которого есть въ состояніи съ успѣхомъ лѣчити хворыхъ, которы суть отдалены, а который свою слабость докладно опишутъ и въ листѣ ему зашлютъ. Онъ одинъ есть въ состояніи отгадати всякіи хвороты изъ описанія. Теперь уже и прочіи лѣкарѣ хотятъ его наслѣдувати и прото почт. читателѣ най остерѣгаются ихъ.

Про что стался Проф. Коллинсъ такимъ славнымъ лѣкаремъ и про что до него удаются недужныи изъ всѣхъ сторонъ Америки?

На той вопросъ слѣдуетъ короткій отвѣтъ: Понеже Проф. КОЛЛИНСЪ дуже скоро каждого своего паціента вылѣчитъ а то и такого, которого ани лѣкарѣ ани лѣкарскіи общества вылѣчити немогли, а понеже Проф. Коллинсъ считаетъ меньшу цѣну за лѣченіе и медецины, якъ который иный лѣкаръ.

Кождому можетъ быти споможено. Недужныи най не тратятъ надѣи а сейчасъ най удадутся до Проф. КОЛЛИНСА съ полнымъ довѣріемъ. Кто можетъ, най самъ прійдетъ, но не есть того конечно потребно. Къ тому достаточно будетъ того, если недужный опишетъ свою хвороту докладно и зашлетъ листъ Проф. КОЛЛИНСОВИ. Той славный зналець изъ листу переконается, своею высокою ученостью и многорочную практику употребитъ къ тому, чтобъ хвороту добре спозналъ и предписалъ терплящому отвѣтныи лѣкарства. Его найбольшою радостію есть, если можетъ хворому навратити здоровіе.

Почтеннѣйшій Проф. Коллинсъ!

Могу ся Вамъ похвалити, что по ужитью Вашихъ лѣкарств есьмъ совсѣмъ здоровъ. За долгіи часы былъ я хворый и ани не надѣялся того, чтобъ Вы мнѣ такъ скоро спомогли. Уже не имѣю ани боленія головы ани жолудка ани кольки въ клубахъ, изъ всего уже есьмъ вылѣченый.

За тое все желаю Вамъ, най Васъ Богъноживитъ на много и много лѣтъ!

Іоаннъ Страхъ,
P. O. Box 12,
Mogadore, O.

Госп. М. Любичь пишетъ такъ:

Дорогій пане!

На хвороту, зъ которой теперь есьмъ вылѣченъ, терпѣлъ я чрезъ полныхъ 5 лѣтъ. Пробовалъ я различныхъ докторовъ и подля преписy уживалъ ихъ лѣкарства, но все былъ задармо. На раду моего пріятеля обратился я на Васъ и днесь я есьмъ счастливый человѣкъ ибо сейчасъ позбавился той страшной недуги.

Не есьмъ я богатый человѣкъ и не маю Вамъ чимъ отплатитися, но зато прошу что денно Бога, чтобъ васъ поддержалъ въ счастью и здоровлю на много лѣтъ къ помочи всѣмъ терплящимъ.

Вашъ отданый
Март. Любичь,
P. O. Box 699,
Wilmerding, Pa.

При лѣченію всякихъ хворотъ, главнымъ дѣломъ есть то, чтобъ лѣкаръ дѣйстно спозналъ недугъ и не сдѣлалъ якій омылъ. Въ томъ оглядѣ не выровнается Проф. КОЛЛИНСОВИ ніякій иный лѣкаръ, что уже вобще есть извѣстно по всей Америкѣ.

Кому ины лѣкарѣ немогли помогчи, кто уже зуновалъ платити инымъ лѣкарямъ или лѣкарскимъ обществамъ, най спробуе еще удатися до Проф. КОЛЛИНСА. Уздоровилъ онъ уже больше тысяча людей, которыхъ докторы по долгомъ, но безуспѣшномъ лѣченію узнали за невылѣчительныхъ. — Не вынаходте новыхъ лѣкаровъ и новыхъ лѣкарскихъ обществъ, но всегда въ случаю слабости удайтеся лишь на извѣстного и практичного знальца подъ адрессою:

PROF. DR. E. C. COLLINS,
NEW YORK MEDICAL INSTITUTE,
140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.